

PATVIRTINTA
Elektrėnų sav. Vievio gimnazijos
direktoriaus 2022 m. spalio 14 d.
įsakymu Nr. 6V-223

VIEVIO GIMNAZIJA

EKSTREMALIŲJŲ

SITUACIJŲ VALDYMO

PLANAS

Šviesos g. 4A, 21375 Vievis
Elektrėnų savivaldybė

TURINYS

Eil. Nr.	PAVADINIMAS	Psl.
1.	BENDROSIOS NUOSTATOS	6
1.1	Plano tikslas	6
1.2	Gimnazijos trumpas apibūdinimas	6
1.3	Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos	8
2	GRESIANTYS ĮVYKIAI	11
3.	PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS	13
3.1	Perspėjimo organizavimas	13
3.2	Veiksmų koordinavimas įvykių metu	17
4.	INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA	24
5.	GIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ MOKINIŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI	26
5.1.	Gimnazijos darbuotojų ir mokinių evakavimo organizavimas	26
5.2.	Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka	30
5.3	Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės	30
5.4	Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams ir mokiniams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas	31
6	GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS	33
7.	SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS.	33
8.	VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS	34
9.	BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	35
	EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI	36-98
1 priedas	Gimnazijos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė	
2 priedas	Civilinės saugos sistemos pajėgų, savivaldybės ESK, ESOC, CS darbuotojų kontaktiniai duomenys	
3 priedas	Gimnazijos atsakingų darbuotojų, budėtojų ir sargų sąrašas	
4 priedas	Materialinių išteklių žinynas	
5 priedas	Darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planas	
6 priedas	Kolektyvinio apsaugos statinio planas	
7 priedas	Evakavimo iš patalpų planai	
8 priedas	Teritorijos ir evakavimo iš Gimnazijos pastatų schema	
9 priedas	Perspėjimo apie įvykį (savivaldybėje, respublikoje) schema	
10 priedas	Perspėjimo apie įvykį Gimnazijoje schema	

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

11 priedas	Keitimosi informacija apie įvykį schema
12 priedas	Civilinės saugos signalai ir jų panaudojimo tvarkos aprašas
13 priedas	Rekomendacijos kaip išvengti ar patirti kuo mažiau žalos gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai
14 priedas	Rekomendacijos kaip pasigaminti ir naudoti marlės-vatos ar vien marlės kaukę
15 priedas	Kolektyvinės apsaugos statinio paruošimo evakuotiems gyventojams apsaugoti rekomendacijos

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vievio gimnazijos (toliau – Gimnazija) Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo Nr. XI-635 (Žin., 2009, Nr. 159-7207) 16 straipsnio 9 punktu, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2010-04-19 įsakymo Nr. 1-134 „Kriterijai ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą“ (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2018 m. gruodžio 13 d. įsakymo Nr. 1-466 redakcija) ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymo Nr. 1-70 „Dėl ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2016 m. sausio 14 d. įsakymo Nr. 1-11 redakcija) nuostatomis.

Planas parengtas vadovaujantis Civilinės saugos sistemos valdymo ir veikimo teritoriniu ir veiklos diferencijavimo principais.

Atspausdinto Plano kopija saugoma gimnazijos budėtojo patalpoje. Elektroninė Plano versija pateikiama savivaldybės administracijai.

Visi Gimnazijoje dirbantys, o taip pat naujai priimti į darbą darbuotojai privalo susipažinti su šiuo Planu.

1.1. Plano tikslas

Padėti Gimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui (toliau - Gimnazijos vadovui), Gimnazijos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės nariams (toliau – ESVK grupė), klasių auklėtojams, dėstomų dalykų mokytojams, ir kitiems atsakingiems asmenims:

- organizuoti ir koordinuoti pasiruošimo ekstremaliesiems įvykiams ir ekstremaliosioms situacijoms darbus;
- tinkamai veikti įvykių, ekstremaliųjų įvykiu ir ekstremaliųjų situacijų metu siekiant užtikrinti mokinių, svečių, renginių dalyvių (toliau – Lankytojų) saugą;
- tinkamai vadovauti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų padarinių likvidavimo ir šalinimo darbams.

1.2. Gimnazijos trumpas apibūdinimas

Gimnazijos veiklos sritis – švietimas (pagrindinis ugdymas ir kitos švietimo veiklos rūšys). Gimnazija randasi Vievio mieste ir yra apie pusę kilometro nuo automagistralės Vilnius – Kaunas.

Gimnazijoje yra sporto salė (plotas 650 m²) chemijos laboratorija, aktų salė, biblioteka, skaitykla ir valgykla.

Gimnazija tai trijų aukštų statinys, pastatytas iš gelžbetoninių plokščių konstrukcijų. Pastatuose įrengta centralizuota elektros, kanalizacijos ir šildymo sistemos. Šildymo sistema reguliuojama per automatinį šildymo punktą. Gimnazijos patalpose įrengtos vaizdo stebėjimo kameros, kurių vaido įrašų duomenys saugomi septynias paras. Gimnazijoje budima visą parą.

Pavojingo objekto šalia mokyklos nėra

Atsakingų asmenų ir budėtojų kontaktiniai duomenys nurodyti **Priede Nr. 3.**

Kiti duomenys:

Adresas	Šviesos g. 4A, 21375 Vievis, Elektrėnų savivaldybė
Vadovas	Direktorius Gintaras Dobilaitis tel. (8 528) 26 211, el. p. vieviogimnazija@gmail.com, gintaras.dobilaitis@vieviogimnazija.lt
Darbuotojas, atsakingas už civilinę ir priešgaisrinę saugą	Ūkio dalies vedėjas Giedrius Miliūnas tel. (8 528) 26 433, el. p. giedrius.miliunas@vieviogimnazija.lt
Darbuotojų skaičius	Pedagogai – 60 Aptarnaujantis personalas – 39
Mokinių skaičius	527
Darbo laikas	I-V (7.00 – 20.00)
Rūsio patalpos	nėra
Teritorijos plotas	3,4 ha
Gamtinės dujos	Nėra
Šildymas	Centralizuotas. Tiekėjas – UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“. Atjungiamas šilumos skirstymo punkte Vievio gimnazijoje.
Vanduo ir nuotėkos	Tiekėjas – UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“. Atjungiamas šilumos skirstymo punkte Vievio gimnazijoje.
Elektra	Elektros įvado skydinė gimnazijos pastate. Alternatyvaus elektros tiekimo (el. generatorius) nėra.
Apsauga	Budintys darbuotojai ir sargai. Visą parą visomis dienomis.
Perspėjimas	Perspėjimas vykdomas įgarsinimu (garsiakalbių sistema gimnazijoje).
Priešgaisrinė sauga	Gaisro signalizacijos sistemos nėra.

1.3. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos

Sąvokos:

Avarija – netikėtas įvykis, sukėlęs sprogimą, gaisrą, statinių visišką ar dalinį sugriovimą, technologinio proceso nuostolingą sutrikimą, sunkų grupinį nelaimingą atsitikimą, pavojingų medžiagų išsiveržimą į aplinką, kai padaroma žala žmonėms ar aplinkai įvykio vietoje ar už jo ribų.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Civilinės saugos sistemos parengtis – civilinės saugos sistemos subjektų pasirengimas reaguoti į susidariusią ekstremaliąją situaciją.

Civilinės saugos pratybos – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų mokymas ir civilinės saugos sistemos parengties patikrinimas, kai tariamomis ekstremaliosiomis sąlygomis tikrinami veiksmai ir procedūros, numatytos ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose, tobulinami valdymo įgūdžiai, mokomasi praktiškai organizuoti gyventojų ir turto apsaugą nuo ekstremaliųjų situacijų poveikio ir atlikti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduoti įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremaliųjų situacijų komisija – iš valstybės politikų, valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, profesinės karo tarnybos karių sudaroma nuolatinė komisija, koordinuojanti ekstremaliųjų situacijų prevenciją, valdymą, likvidavimą ir padarinių šalinimą.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras (toliau – **operacijų centras**) – iš valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, ūkio subjektų darbuotojų sudaromas organas, vykdamas ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinantis ekstremaliųjų situacijų

komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuojantis ir koordinuojantis įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą.

Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – **operacijų vadovas**) – civilinės saugos sistemos subjekto valstybės tarnautojas, darbuotojas ar valstybės politikas, paskirtas vadovauti visoms civilinės saugos sistemos pajėgoms, dalyvaujančioms likviduojant ekstremaliąjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros Gimnazijos, taip pat apsaugoti aplinką.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, iki operacijų vadovo paskyrimo ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Gyventojas – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų.

Neatidėliotini darbai – veiksmai, užtikrinantys gelbėjimo, paieškos darbų vykdymą, turto išsaugojimą, sanitarinį švarinimą ir būtiniausių gyvenimo sąlygų atkūrimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu.

Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, tranBalsių priemonės, statybinės medžiagos ir kiti ištekliai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

Pavojingasis objektas – visa veiklos vykdytojo valdoma teritorija, įskaitant įprastą ir susijusią joje esančią infrastruktūrą ar vykdomą veiklą, kurios viename ar keliuose įrenginiuose yra pavojingųjų medžiagų.

Perspėjimo sistema – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti garsinio perspėjamojo civilinės saugos signalo davimą ir (ar) informacijos apie gresiančią

ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus perdavimą gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams.

Radiacinė avarija – bet koks netikėtas įvykis, apimantis veiksmo klaidą, įrangos triktį arba kitą nesėkmę, kurios (galimi) padariniai negali būti ignoruojami radiacinės saugos požiūriu ir kurie gali sukelti galimą apšvitą arba nekontroliuojamos apšvitos sąlygas.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įregistruotas ir gamybinę, komercinę, finansinę ar kitokią ūkinę veiklą vykdančias juridinis asmuo, užsienio juridinio asmens filialas ar atstovybė.

Atsakingi darbuotojai – gimnazijos darbuotojai, atsakingi už civilinės saugos priemonių vykdymą pastatuose (perspėjimas, informacijos perdavimas, evakavimas, pirminiai gelbėjimo ir kiti neatidėliotini darbai numatyti Plane) įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų atvejais.

Santrumpos:

CS – civilinė sauga

ESVP – ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

GMPS – greitosios medicininės pagalbos stotis.

BPC – Bendrasis pagalbos centras.

PK – Policijos komisariatas.

PGT – Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba.

ESK – Ekstremaliųjų situacijų komisija.

ESOC – Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

PAGD – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.

PGV – Priešgaisrinė gelbėjimo valdyba

SKS – Situacijų koordinavimo skyrius.

VSC – Visuomenės sveikatos centras

ESVK grupė – Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė

2. GRESIANTYS ĮVYKIAI

„Gresiantys įvykiai“ –visi galimi pavojai, nustatyti atlikus Gimnazijos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę ir kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė. Gimnazijos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė pateikta **1 Plano priede**.

GIMNAZIJS GALIMŲ PAVOJŲ, KURIŲ RIZIKA ĮVERTINTA KAIP LABAI DIDELĖ AR DIDELĖ SĄRAŠAS:

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Labai didelis ir didelis rizikos lygis		
Gaisras	3	Labai didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	Didelis
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	3	Didelis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	Didelis
Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis	3	Didelis

Pavojams, kuriems nustatyta **labai didelę, didelę ar vidutinę riziką**:

1. Gaisras;
2. Labai smarkus vėjas, uraganas;
3. Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);
4. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
5. Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis;
6. Rastas sprogmuo;
7. Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis.

Šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatytos Gimnazijos **Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane**.

Šios priemonės:

- Mažina galimo pavojaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį).
- Gerina Gimnazijos pasirengimą reaguoti ir likviduoti įvykius ir šalinti jų padarinius.
- Didina Gimnazijos, darbuotojų, mokinių saugumą gresiant ar įvykius įvykiams.

Pavojai, kuriems nustatyta labai didelė ar didelė riziką:

1. Gaisras, sproginimas;
2. Labai smarkus vėjas, uraganas;
3. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);
4. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
5. Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis;

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas Gimnazijos **Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane**.

Pavojai, kuriems nustatyta **priimtina riziką**, galimų pavojų prevencijos priemonės ir jų valdymas nenumatytas, tačiau jie pakartotinai bus įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

3. PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS

3.1. PERSPĖJIMO ORGANIZAVIMAS

Šiame skyriuje aprašoma kaip vykdomas Gimnazijos darbuotojų, mokinių, lankytojų perspėjimas apie gresiantį pavojų, įvykusį įvykį, ekstremalų įvykį ar susidariusią ekstremaliąją situaciją 2 atvejais:

1. Kai pavojus kyla už Gimnazijos ribų (sprendimas perspėti ir informuoti gyventojus priimamas Valstybės ar savivaldybės lygiu);
2. Kai pavojus kyla Gimnazijoje (sprendimą perspėti priima Gimnazijos vadovas, kitas atsakingas asmuo arba atvykęs Gelbėjimo darbų vadovas);

Gimnazijoje už perspėjimo ir informavimo apie gresiantį ar įvykusį ekstremalų įvyki organizavimą ir koordinavimą yra atsakinga Raštinės vedėja. Jai nesant – direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.

Perspėjimo ir informavimo priemonės, naudojamos Gimnazijoje:

- gimnazijos įgarsinimo sistema (paleidžiamas iš anksto įrašytas tekstas arba informacija perduodama per mikrofoną);
- žodžiu, siunčiant pasiuntinius (administracijos darbuotojus ar pedagoginį personalą, kuris tuo metu nedirba su mokinių grupėmis);
- internetu;
- telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

Darbuotojų ir mokinių perspėjimas ir informavimas apie įvykį, ekstremalų įvykį, kai pavojus kyla Gimnazijos patalpose ar teritorijoje:

Darbuotojas, pirmasis pastebėjęs įvykį, ekstremalų įvykį Gimnazijos teritorijoje:

- Gaisro židinį;
- Sprogimą;
- Išsiliejusias pavojingas medžiagas;
- Pastato ar atskirų konstrukcijų griūtį;
- Daiktą, panašų į sprogmenį;
- Voką su neaiškios kilmės milteliais;

- Asmenį, grasinanti ginklu ar sprogmenimis;
- Nukentėjusius Gimnazijos darbuotojus, mokinius ar lankytojus (su aiškiais apsinuodijimo, pavojingos ligos, ar kitais pažeidimo požymiais);

Nedelsiant apie tai praneša:

1. Bendrajam pagalbos centrui 112;
2. Gimnazijos vadovui;
3. Asmeniui, atsakingam už darbuotojų perspėjimą ir informavimą Gimnazijoje;
4. Praneša Gimnazijos būdinčiam darbuotojui.

Darbuotojas, atsakingas už perspėjimą ir informavimą Gimnazijoje:

1. Renka informaciją apie įvykį, įvykio eigą, ją įvertina ir nuolat informuoja Gimnazijos vadovą;
2. Atsižvelgdamas į įvykio, ekstremalaus įvykio pobūdį siūlo Gimnazijos vadovui, kokias perspėjimo ir informavimo priemonės panaudoti Gimnazijos darbuotojų ir mokinių perspėjimui ir informavimui, parengia informacinį pranešimą.
3. Duoda nurodymus Gimnazijos būdotojui perduoti informaciją per įgarsinimo sistemą arba duoda nurodymus administracijos, techniniams darbuotojams, pedagoginiams darbuotojams (kurie tuo metu nedirba su mokinių grupėmis) vykti į užsiėmimų vietas ir vykdyti Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu.
4. Kartu su Gimnazijos vadovais nusprendžia kokios apsaugos priemonės (priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio - evakavimas į saugią teritoriją ar apsaugos vykdymas Gimnazijoje) reikalingos Gimnazijos darbuotojams, mokiniams ir lankytojams;
5. Teikia informaciją į įvykio vietą atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui (jei to nepadare asmuo, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą);
6. Vykdo Gimnazijos darbuotojų, atsakingų už ekstremaliosios situacijos valdymą ir koordinavimą perspėjimą ir iškvietimą;
7. Vykdo kitų Gimnazijos atsakingų darbuotojų perspėjimą ir iškvietimą (Gimnazijos vadovo nurodymu).

Gimnazijos būdotojas, gavęs nurodymus ir informaciją apie įvykusi įvykį ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą, perduodamas informaciją apie įvykį ir rekomenduojamus veiksmus, per vietinę įgarsinimo sistemą.

Administracijos, techniniai darbuotojai, pedagoginiai darbuotojai (kurie tuo metu nedirba su mokinių grupėmis), gavę nurodymus ir informaciją apie įvykusi įvykį ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Gimnazijos darbuotojų ir mokinių perspėjimą ir informavimą žodžiu (vyksta į klases, kur vyksta užsiėmimai su mokiniais, perduoda informaciją ir nurodymus, bei koordinuoja evakavimo ar kitus neatidėliotinus veiksmus).

Darbuotojų ir mokinių perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, kai pavojus kyla Gimnazijos patalpose ar teritorijoje schema pateikta **10 Plano priede**.

Pedagogai klasėse, išgirdę nurodymą evakuotis, baigia darbą ir vykdo mokinių ir lankytojų evakavimą.

Detaliau Gimnazijos evakavimas ir apsaugos organizavimas aprašyti **Plano 5 skyriuje**.

Perspėjimas ir informavimas apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, ekstremaliąją situaciją kai pavojus kyla už Gimnazijos ribų:

Apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar susidariusią Valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situacijai, Gimnazijos darbuotojai, mokiniai ir lankytojai bus perspėti šiais būdais:

1. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ perduodamą įjungus centralizuoto ir vietinio valdymo sirenas.
2. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ perduodamą panaudojant policijos ir kitų spec. tarnybų automobilių sirenas.
3. Balsu skelbiamą Civilinės saugos signalą perduodamą per garsiakalbius ar masines informavimo priemones (informaciją apie įvykį).
4. Trumpąją (korinio transliavimo) žinutę į mobiliuosius telefonus.
5. Telefonu, paskambinus miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistui arba savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nariui.

Civilinės saugos garsiniai ir balsu skelbiami signalai, jų reikšmės ir panaudojimo tvarka pateikti **12 Plano priede**.

Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų pirminiai veiksmai išgirdus signalą „Dėmesio visiems“ (sirenų gausmą):

1. Gimnazijos darbuotojai saugiai baigia bet kokią veiklą ir pasilieka savo darbo vietose (kabinetuose, klasėse) laukti tolesnių nurodymų;
2. Gimnazijos lankytojai pasilieka padaliniuose į kuriuos jie atvyko (pasilieka su darbuotojais, pas kuriuos jie atvyko), vykdo padalinių vadovų nurodymus.
3. Gimnazijos darbuotojai, mokiniai, kurie civilinės saugos signalą „**Dėmesio visiems**“ išgirdo būdami Gimnazijos teritorijoje - atvyksta į savo darbo ar kitos veiklos vietas (kabinetus, klases).
4. Administracijos, techniniai darbuotojai, pedagoginiai darbuotojai (kurie tuo metu nedirba su mokinių grupėmis) atvyksta į **mokytojų kambarį** arba kreipiasi telefonu į atsakingą asmenį už perspėjimą ir informavimą (Raštinės vedėją) informacijos apie susidariusią padėtį ir nurodymų, dėl tolesnių veiksmų, gavimui.

5. Administracijos, techniniai darbuotojai, pedagoginiai darbuotojai (kurie tuo metu nedirba su mokinių grupėmis), gavę nurodymus ir informaciją apie susidariusią ekstremaliąją situaciją ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Gimnazijos darbuotojų ir mokinių perspėjimą ir informavimą žodžiu.

6. Gimnazijos budėtojas, gavęs nurodymus ir informaciją apie susidariusią ekstremaliąją situaciją ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Gimnazijos ir mokinių perspėjimą ir informavimą apie skelbiamą evakavimą naudodamas įgarsinimo sistemą.

Gimnazijos darbuotojo, atsakingo už perspėjimą ir informavimą veiksmai, išgirdus signalą „Dėmesio visiems“:

1. Išklauso (gauna) informaciją apie įvykį ir gresiantį pavojų bei rekomendacijas tolesniems veiksams:

- per Lietuvos nacionalinę radiją ir televiziją;
- per vietinius ir regioninius Vilniaus žiniasklaidos transliuotojus;
- specialiųjų tarnybų automobilinius garsiakalbius;
- iš savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistų (telefonu, faksu, elektroniniu paštu).
- iš savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narių (jei bus aktyvuotas)

Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistų ir kitų Civilinės saugos sistemos subjektų kontaktiniai duomenys pateikti **2 Plano priede**.

2. Gautą informaciją apibendrina ir, atsižvelgdamas į ekstremalaus įvykio pobūdį parengia rekomendacijas darbuotojams, mokiniams ir lankytojams, kaip išvengti ar patirti kuo mažiau žalos gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai (Tipinės rekomendacijos, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1-341, pateiktos **13 Plano priede**).

3. Gautą informaciją apie įvykį ir rekomendacijas perduoda Gimnazijos vadovams.

4. Atsižvelgdamas į susidariusią ekstremaliąją situaciją, nusprendžia kokias perspėjimo ir informavimo priemonės panaudoti Gimnazijos darbuotojų ir mokinių perspėjimui ir informavimui.

5. Duoda nurodymus darbuotojams (**atvykusiems į mokytojų kambarį**), Gimnazijos budėtojui vykdyti Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą.

6. Esant būtinumui (Gimnazijos vadovo nurodymu), nedarbo metu telefonu informuoja ar iškviečia kitus Gimnazijos atsakingus darbuotojus.

Atsakingų darbuotojų sąrašas pateiktas **3 Plano priede**.

Perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalų įvykį, ekstremaliąją situaciją kai pavojus kyla už Gimnazijos ribų schema pateikta **9 Plano priede**.

3.2 VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS ĮVYKIŲ METU.

Gimnazijoje sprendimus dėl pasirengimo ekstremalioms situacijoms ir gelbėjimo darbų organizavimo priima **Gimnazijos vadovas** (nesant Gimnazijos vadovo, sprendimus priima vadovo funkcijas atliekantis asmuo).

Gimnazijos vadovo veiksmai įvykių metu.

Įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, Gimnazijos vadovas:

1. Gavęs informaciją apie įvykį nusprendžia dėl:

- mokymo, administravimo darbų ir kitos veiklos Gimnazijoje nutraukimo;
- darbuotojų ir mokinių perspėjimo informavimo ir apsaugos priemonių vykdymo;
- pirminių gelbėjimo ir avarijos likvidavimo darbų organizavimo;
- specialiųjų pajėgų ir tarnybų informavimo ir jų pasitelkimo;
- savivaldybės administracijos ir kitų atsakingų institucijų informavimo;

2. Duoda nurodymus, privalomus vykdyti Gimnazijos darbuotojams:

- nedelsiant nutraukti bet kokią veiklą Gimnazijoje (reikalui esant);
- gresiant cheminiam užterštumui - organizuoti skubų Gimnazijoje esančių žmonių evakavimą, jų transporto priemonių pašalinimą iš teritorijos;
  - radiacinės avarijos atveju - neleisti žmonėms išeiti į lauką, evakuoti juos į laikinos priedangos patalpas, skubiai užsandarinant langus ir duris, išdalinti žmonėms vienkartinės veido kaukes, organizuoti radioaktyvių dulkių nuplovimą ir žmonių perrengimą neužterštais drabužiais;
- gaisro atveju – vykdyti darbuotojų evakavimą, organizuoti pirminius gaisro gesinimo darbus;
- uragano atveju - skubiai uždaryti langus ir duris, išjungti elektros energijos tiekimą, sutvirtinti silpnai sutvirtintus objekto statinius;
- suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems;
- pavojingos užkrečiamos ligos atveju - skubiai hospitalizuoti sergančius žmones, organizuoti darbuotojų medicininį patikrinimą, priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio atlikti patalpų dezinfekciją.

3. Gimnazijos vadovas visus veiksmus koordinuoja su atvykusiu **gelbėjimo darbų vadovu**, reikalui esant skiria atsakingą asmenį **dirbti gelbėjimo darbų organizavimo štabe**.

4. Kontroliuoja informaciją civilinės saugos sistemos pajėgoms ir valstybinės priežiūros institucijomis teikimą.

5. Organizuoja Gimnazijos materialinių išteklių tikslinį panaudojimą. Materialinių išteklių žinynas pateiktas **Plano 4 priede**.

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

6. Kreipiasi pagalbos į Civilinės saugos sistemos pajėgas, jeigu nepakanka savų resursų gelbėjimo darbams atlikti.

7. Kai susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos mastas viršija Gimnazijos darbuotojų galimybes, apie tai pranešama savivaldybės specialiosioms tarnyboms, savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams ir valstybinės priežiūros institucijoms.

8. Gimnazijos vadovas susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju, materialinių išteklių telkimo klausimu bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su:

- a. Savivaldybės administracijos direktoriumi, savivaldybės Ekstremalių situacijų komisija (jei ji yra sušaukta) ir Ekstremaliųjų situacijų operacijų centru (jeigu yra aktyvuotas);
- b. Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistais;
- c. Priešgaisrine gelbėjimo valdyba (Gelbėjimo darbų vadovu);
- d. Apskritis vyriausioju policijos komisariatu;
- e. Greitosios medicinos pagalbos stotimi;
- f. Visuomenės sveikatos centru;
- g. Radiacinės saugos centru (centro skyriumi);
- h. Avarinėmis tarnybomis.

Įvykus avarijai energetinėse ar komunalinėse sistemose, padariniai šalinami iškviečiant **komunalinių avarinių tarnybų specialistus**.

Ekstremaliųjų įvykių pasekmių šalinimui, pirminių gelbėjimo darbų organizavimui ir koordinavimui **Gimnazijos vadovo sprendimu** sukviečiama **Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė (ESVK grupė)**.

Gimnazijos direktorius	Grupės vadovas
Ūkio dalies vedėjas	Atsakingas už energijos tiekimo nutraukimą ir patalpų parengimą evakavimui, už materialinį techninį gelbėjimo ir evakavimo darbų aprūpinimą Atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams
Direktoriaus pavaduotojai ugdymui	Atsakingas už ugdymo proceso nutraukimą ir mokinių saugumo užtikrinimą
Raštinės vedėjas	Atsakingas už perspėjimą ir informavimą apie gresiančią ar susidariusią ekstremalią situaciją, dokumentų administravimą

ESVK grupės personalinė sudėtis ir kontaktai pateikti **Plano 3 priede**.

Pastabos:

1. ESVK grupės vadovo sprendimu, atsižvelgiant į įvykio, ekstremalaus įvykio, ar ekstremaliosios situacijos pobūdį, dirbti grupėje gali būti pakviesti kiti Gimnazijos atsakingi darbuotojai.

2. Gimnazijos pedagogai, įvykio metu dirbantis su mokinių grupėmis atsakingi už saugų mokinių evakavimą į susirinkimo vietas, už patalpų patikrą, viešosios tvarkos palaikymą, ir kitų ESVK grupės narių nurodymų vykdymą;
3. Gimnazijos budintis darbuotojas atsakingas už garsinės informavimo sistemos paleidimą, pirminį įvykio vietas įvertinimą;
4. Įvykio, ekstremalaus įvykio Gimnazijoje metu, kai į Gimnaziją atvyksta Civilinės saugos sistemos pajėgos, visi veiksmai ir priimami sprendimai yra derinami su **Gelbėjimo darbų vadovu**.

ESVK grupė atlieka šias funkcijas:

1. pagal kompetenciją įgyvendina Gimnazijos vadovo sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais;
2. pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalų įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;
3. organizuoja Gimnazijos darbuotojų ir mokinių perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;
4. keičiasi informacija su savivaldybės civilinės saugos specialistais ir Civilinės saugos sistemos gelbėjimo darbų vadovu analizuodami, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą;
5. organizuoja ir koordinuoja darbuotojų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, Gimnazijos turto gelbėjimo metu;
6. organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti, padariniams šalinti, Gimnazijos veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą;
7. koordinuoja Gimnazijos darbuotojų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu;
8. teikia Gimnazijos vadovui pasiūlymus dėl reikiamų žmogiškųjų resursų, finansinių ir kitų materialinių išteklių racionalaus ir veiksmingo panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti;
9. savivaldybės administracijos nustatyta tvarka informuoja savivaldybės administracijos direktorių apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalų įvykį Gimnazijoje.
10. registruoja gautą ir perduodamą informaciją apie įvykį, ekstremalų įvykį.

Pavojų (kurių rizikos lygis didelis arba labai didelis) likvidavimo, padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.

Atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę (**Plano 1 priedas**), nustatyti galimi pavojai gimnazijai, kurių rizikos lygis yra didelis arba labai didelis:

1. Gaisras, sproginimas;
2. Labai smarkus vėjas, uraganas;
3. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);
4. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
5. Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis.

Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro, sprogimo Gimnazijoje atveju.

Pirminiai gaisro gesinimo ir gelbėjimo darbai vykdomi vadovaujantis Gimnazijos veiksmų, kilus gaisrui planu.

Gimnazijos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

- ESVK grupės nariai, gavę informaciją apie ekstremalų įvykį atvyksta į grupės darbo vieta.
- Organizuoja ir koordinuoja evakavimo, gaisro likvidavimo, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Apie įvykį praneša Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 (atsakingas: pirmas, pamatęs gaisrą arba atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą);
- Perspėja ir informuoja Gimnazijos darbuotojus ir lankytojus;
- Informuoja Gimnazijos vadovą;
- Skubiai iš incidento vietos ir, esant būtinumui iš Gimnazijos teritorijos, organizuoja evakavimą į susibūrimo vietą;
- Organizuoja pirmosios medicininės pagalbos suteikimą sužeistiesiems;
- Apie įvykį informuoja savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistus;
- Esant būtinumui iškviečia elektros tinklų, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas;
- Esant būtinumui teikia informaciją incidento likvidavimo štabui apie gaisro aplinkybes (ar nėra degančiose patalpose žmonių, chemiškai ar sproginimui pavojingų medžiagų, radioaktyvių medžiagų), konsultuoja gesinimo darbų vadovą apie degančio patalpų ypatumus, skiria į pagalbą darbuotojus gesinimui ir materialinių vertybių evakavimui.
- Esant būtinumui siunčia Gimnazijos atstovą dirbti priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos gelbėjimo darbų organizavimo štabe.

Civilinės saugos sistemos pajėgos, atvykusios į įvykio vietą, vykdo teisės aktuose jiems numatytas funkcijas.

Priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- koordinuoja gaisrų gesinimą, turto gelbėjimą, kitus gelbėjimo darbus;
- teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja atitinkamo lygio operacinį vadovavimą ir įvykio (incidento) likvidavimo štabo sudarymą;
- reaguodama į ekstremaliąją situaciją ar ekstremalų įvykį, palaiko ryšį su savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centru, į pagalbą telkia Apskritis priešgaisrinei gelbėjimo valdybai ir kitoms apskrities teritorijoje esančioms institucijoms pavaldžias civilinės saugos pajėgas, koordinuoja jų veiksmus;
- gesina gaisrą ir atlieka gelbėjimo darbus ekstremaliųjų įvykių vietose;

Policijos komisariatas:

- organizuoja eismo reguliavimą gaisro teritorijoje;
- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą.
- organizuoja, asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą, prireikus įveda specialių leidimų sistemą;
- identifikuoja žuvusiuosius, apdoroja informaciją apie aukas bei organizuoja jų išgabenimą iš įvykio vietos;

Greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia pirmąją medicinos pagalbą;
- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigą;

Darbų organizavimas ir koordinavimas labai smarkaus vėjo, uragano atveju.**Gimnazijos ESVK grupė:**

- ESVK grupės nariai, gavę informaciją apie artėjantį pavojingą stichinį arba katastrofinį meteorologinį reiškinių atvyksta į grupės darbo vieta;
- Informuoja darbuotojus apie rekomenduojamas ir numatomas apsaugos priemones. (Tipinės rekomendacijos pateiktos **Plano 13 priede**);
- Nurodo nutraukti visus iškrovimo darbus, sukviečia Gimnazijos vadovų pasitarimą;
- Vykdo pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių darbus (nurodo uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus, automobilių nelaikyti po medžiais ar šalia lengvų konstrukcijų, nesėdėti arti langų, sutvirtinti silpnai sutvirtintus statinius ir kt.);
- Koordinuoja pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Reikalui esant organizuoja apsaugą kolektyvinės apsaugos vietose;

- Apie pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių sukeltus padarinius praneša Vilniaus savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams;
- Organizuoja pirmos medicinos pagalbos suteikimą sužeistiesiems ir, esant būtinybei, iškviečia medikus.

Civilinės saugos sistemos pajėgos vykdo teisės aktuose numatytas funkcijas.

Priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- vykdo gelbėjimo ir padarinių šalinimo darbus nukentėjusioje teritorijoje.

Policijos komisariatas:

- teikia pagalbą gelbstint žmones ir turtą, imasi priemonių žmonių saugumui užtikrinti;
- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;

Greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia pirmąją medicinos pagalbą;
- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigą;

Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkio ar epidemijos atveju.

Gimnazijos ESVK grupė:

- ESVK grupės nariai, gavę informaciją apie pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkį Gimnazijoje, atvyksta į grupės darbo vietą;
- Apie ypač pavojingos ligos atvejį Gimnazijoje praneša Bendrajam pagalbos centrui 112 ir visuomenės sveikatos centrui;
- Sukviečia Gimnazijos vadovaujančių darbuotojų pasitarimą (atsakingas: ESVK grupės vadovas);
- Skubiai hospitalizuoja sergančius žmones, mokinius (atsakingas: ESVK grupės vadovas);
- Organizuoja likusių Gimnazijoje žmonių medicininį patikrinimą;
- Priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio organizuoja patalpų dezinfekciją;
- Diegia kitas infekcijos kontrolės priemones pagal Pasaulinės sveikatos organizacijos rekomendacijas;

Civilinės saugos sistemos pajėgos vykdo teisės aktuose numatytas funkcijas.

Visuomenės sveikatos centras:

- įvertina susidariusią ekstremaliąją situaciją, nustato pavojų žmonių sveikatai ir gyvybei;
- priima sprendimą dėl privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo ar privalomo aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos) užkrečiamųjų ligų židiniuose;

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

- sustabdo ar apriboja, Gimnazijos veiklą, dėl kurios iškyla pavojus atsirasti ar išplisti pavojingoms ir ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms;
- vykdo užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą;

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba:

- organizuoja vandens, gyvūninių ir negyvūninių maisto produktų laboratorinių tyrimų atlikimą ir rizikos vertinimą.

Darbų organizavimas ir koordinavimas grasinimo įvykdyti teroro aktą (rastas sprogmuo, pavojinga medžiaga) atveju.**Gimnazijos ESVK grupė:**

- ESVK grupės nariai, gavę informaciją apie ekstremalų įvykį atvyksta į grupės darbo vieta;
- Apie įvykį praneša Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 (atsakingas: pirmas, gavęs informaciją apie grasinimą arba atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą);
- Informuoja Gimnazijos vadovą;
- Skubiai iš incidento vietos ir, esant būtinumui, iš Gimnazijos teritorijos, organizuoja žmonių evakavimą į susibūrimo vietą;
- Perspėja ir informuoja Gimnazijos darbuotojus, lankytojus;
- Atvykus policijos pareigūnams, informuoja juos apie grasinimo (pavojaus) aplinkybes, konsultuoja policijos pareigūnus apie Gimnazijos ypatumus, skiria į pagalbą darbuotojus materialinių vertybių evakavimui.
- Dirba incidento likvidavimo darbų organizavimo štabe.
- Apie įvykį informuoja savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistus;
- Esant būtinumui organizuoja ir koordinuoja, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Esant būtinumui iškviečia elektros tinklų, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas.

Policijos, Priešgaisrinė gelbėjimo tarnybos, Greitosios medicinos pagalbos pajėgos dirba pagal specialiųjų pajėgų veiksmų planą „Skydas“

4. INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA

Šiame skyriuje pateikiama informacijos perdavimo ir informacijos keitimosi tvarka apie įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar susidariusias ekstremaliasias situacijas su:

- a. Bendrojo pagalbos centro pareigūnais (**112**);
- b. Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistais;
- c. Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų Operacijų centro darbo grupėmis;
- d. Priešgaisrinės gelbėjimo valdybos pareigūnais;
- e. Kitų civilinės saugos sistemos pajėgų ir suinteresuotų institucijų pareigūnais.

Už informacijos apie įvykius, ekstremalius įvykius ar susidariusias ekstremaliasias situacijas perdavimą ir priėmimą Gimnazijoje atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, jam nesant – Raštinės vedėja

Asmuo, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą valdo informaciją apie įvykusį ekstremalų įvykį (kaupia, registruoja, apibendrina, pateikia atsakingoms institucijoms, Gimnazijos vadovui) **gresiant įvykiui, įvykio metu, reaguojant į įvykį ir šalinant įvykio pasekmes.**

Informacija apie ekstremalų įvykį Gimnazijos teritorijoje savivaldybės administracijai perduodama kai prognozuojama, kad įvykis gali pasiekti, įvykis pasiekia arba viršija Vyriausybės patvirtintus ekstremalaus įvykio kriterijus. (*TAR 2015-10-15, i. k. 2015-15200*).

Informaciją apie įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremaliąją situaciją Savivaldybės administracijoje priima ir perduoda:

1. Savivaldybės Teisės ir personalo administravimo vyriausiasis specialistas (8 528) 58 017, 8 655 02 728;
2. Teisės ir personalo administravimo skyriaus referentė (8 528) 58 015, 8 612 67 058;

Asmuo, atsakingas už informacijos perdavimą ir priėmimą:

Pirminę informaciją apie įvykį Gimnazijoje nedelsiant **telefonu** pateikia:

- Bendrajam pagalbos centrui, telefonu **112** (jei to nepadarė pirmas įvykį pastebėjęs asmuo).
- Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams;
- Savivaldybės švietimo skyriaus specialistams (el. p. svietimas@elektrenai.lt, tel. (8 528)

58 043)

Apibendrintą informaciją apie įvykį telefonu, faksu ar elektroniniu paštu pateikia:

- Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams;
- Priešgaisrinei gelbėjimo valdybos Civilinės saugos skyriui (Jiems pareikalavus).
- Kitiems Civilinės saugos sistemos subjektams (jiems pareikalavus):

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

- Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų komisijai;
- Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui;
- Radiacinės saugos centrui;
- Visuomenės sveikatos centrui;
- Aplinkos apsaugos agentūrai;
- Kiti CSS subjektai.

Atsakingų institucijų ir pareigūnų, kuriems perduodama ir su kuriais keičiamasi informacija, kontaktiniai duomenys pateikti **2 Plano priede**.

Pateikiami šie duomenys:

- trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė),
- priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai;
- esami ir galimi pavojai Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų gyvybei ar sveikatai, esami ir galimi pavojai Gimnazijos turtui ir aplinkai.
- Gimnazijoje vykdomos darbuotojų ir mokinių apsaugos priemonės, reikalingi materialiniai resursai, iškilusios problemos.

Informacijos keitimosi schema pateikta **Plano 11 priede**.

5. GIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ, MOKINIŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI

Apsaugos organizavimo Gimnazijoje principai.

Apsaugos priemonės	Pavojai	Sprendimus priima
Apsauga kolektyvinės apsaugos vietoje	Pavojingų medžiagų koncentracijos ar radiacijos lygio laikinas padidėjimas lauke Labai smarkus vėjas, uraganas, škvalas	Gimnazijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo
Dalinis evakavimas iš patalpų (darbuotojai ir mokiniai evakuojami į kitas patalpas ar į kitą aukštą ar į nurodytą susirinkimo vietą pastate)	Lokalus gaisras, vokus su neaiškios kilmės medžiagomis, įtartinas radinys	Gelbėjimo darbų vadovas Gimnazijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo
Pilnas (skubus) evakavimas iš pastatų (evakavimas iš vieno ar visų pastatų į numatytą susirinkimo vietą saugioje teritorijoje)	Gaisras, sprogimas (sprogimo grėsmė), kovinių nuodingų medžiagų panaudojimas. Grasvinimas įvykdyti teroro aktą, teroro aktas	Gelbėjimo darbų vadovas Gimnazijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo
Evakavimas iš teritorijos	Masiniai neramumai, kariniai veiksmai, rastas galingas sprogmuo teritorijoje, kurioje randasi Gimnazija, Pavojingų medžiagų koncentracijos ar radiacijos lygio ilgalaikis padidėjimas lauke	Savivaldybės administracijos direktorius Karo komendantas Gimnazijos vadovas

5.1. Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo organizavimas.

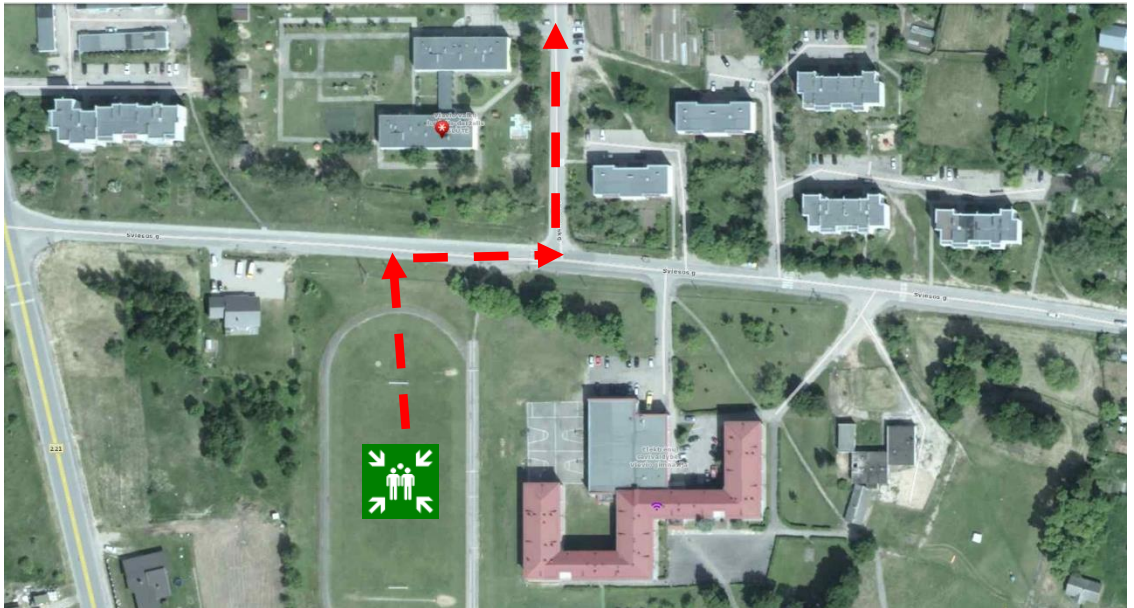
Skubus Gimnazijos evakavimo organizavimas Gimnazijos vadovo ar Gelbėjimo darbų vadovo sprendimu.

Skubus Gimnazijos darbuotojų ir mokinių evakavimas iš **Gimnazijos pastatų** vykdomas vadovaujantis šio Plano nuostatomis, Veiksmų, kilus gaisrui planu (**5 Plano priedas**), ir evakavimo iš patalpų planais. (**7 Plano priedas**).

Skubus Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimas iš **Gimnazijos pastatų** vykdomas į darbuotojų susitelkimo vietą - **Gimnazijos stadioną**. Susitelkimo vieta pateikta **8 Plano priede**.

Esant nepalankios oro sąlygoms mokinių evakavimas būtų vykdomas į:

Lopšelis-darželis „Eglutė“	Šviesos g. 7, LT- 21375 Vievis (8 528) 26 126 ringaile.j@gmail.com
----------------------------	--

Gimnazijos vadovo ar Gelbėjimo darbų vadovo sprendimas vykdyti darbuotojų ir mokinių evakavimą iš Gimnazijos pastatų perduodamas **Plano 3.2 skyriuje** aprašyta tvarka.

Darbuotojai, išgirdę garso signalą žodinių nurodymą „**Skelbiamas skubus evakavimas**“:

- saugiai baigia bet kokią veiklą (uždaro langus, išjungia elektros prietaisus, uždaro, bet neužrakina duris, pasiima būtiniausias asmeninius daiktus, klasės mokinių sąrašus);
- instruktuoja mokinius apie elgesį evakavimo maršrutuose;
- evakavimo iš pastato schemose nustatytais maršrutais išeina iš pastatų;
- klasių auklėtojai ar moko dalyko mokytojai iš klasės išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno mokinio
- skyrių, poskyrių vadovai iš kabinetų, techninių patalpų išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno darbuotojo ar lankytojo);
- visi vyksta saugiu maršrutu į susitelkimo vietą (Gimnazijos stadioną), vieta pateikta **8 Plano priede**.
- susitelkimo vietoje pagal sąrašą sutikrina mokinius ar pavaldžius darbuotojus;
- apie sutikrinimo rezultatus informuoja Gimnazijos vadovus arba atvykusį Gelbėjimo darbų vadovą;
- vykdo kitus Gimnazijos vadovų ar Gelbėjimo darbų vadovo nurodymus.

Skubus Gimnazijos darbuotojų ir mokinių evakavimas iš pastato į **susitelkimo vietą** vykdomas:

- Gaisro ar sprogimo pastatuose atveju;
- Nustačius ar įtarus, kad patalpose pasklido pavojingos nuodingos medžiagos;
- Gimnazijos teritorijoje aptikus radiacijos šaltinį;
- Gavus pranešimą apie teroristinio išpuolio grėsmę;
- Įvykus teroristiniam išpuoliui (įkaitų paėmimui);
- Sugriuvus pastatams ar atskiroms pastato konstrukcijoms;
- Radus sprogmenį Gimnazijos patalpose ar Gimnazijos teritorijoje.

Darbuotojų ir mokinių evakavimo srautus koridoriuose, laiptinėse, rūbinėse koordinuoja pedagoginis personalas, kuris paskelbus evakavimą nedirba su mokinių grupėmis. Šio personalo veiksmams vadovauja ir paskirsto užduotis **Direktoriaus pavaduotojai ugdymui**.

Kiekviename gimnazijos aukšte yra evakuacijos schemas. Už kiekvieno aukšto evakuaciją yra paskirti atsakingi darbuotojai:

I aukšto – ūkio dalies vedėjas Giedrius Miliūnas, tel. 8 652 01796;

mokytojas Rytis Šakys, tel. 8 610 69221;

II aukšto – direktoriaus pavaduotoja Valda Karmazienė, tel. 8 600 06211;

Direktoriaus pavaduotoja Jolanta Karsakaitė, tel. 8 611 28438;

III aukšto – mokytoja Dalia Raslanienė, tel. 8 686 03246;

Socialinė pedagogė Aistė Apyvalienė, tel. 8 672 68357;

Patalpų parengimą evakavimui (įvadinių sklendžių užsikimą, elektros energijos, šilumos tiekimo išjungimą) organizuoja **ūkio dalies vedėjas**.

Už Gimnazijos materialinių vertybių ir svarbių duomenų išsaugojimą paskelbus evakavimą atsakingi darbuotojai, kurie kasdieninėje veikloje disponuoja duomenimis ir materialinėmis vertybėmis. Esant galimybei materialinės vertybės ir svarbūs duomenys (kompiuterinės laikmenos ar dokumentų bylos išnešamos į saugią vietą.

Materialinių vertybių ir duomenų apsaugos darbus koordinuoja ESVK grupės vadovas.

Evakavimo susitelkimo vietoje organizuojama evakuotų darbuotojų ir mokinių registracija. Darbuotojų registracijos sąrašus parengia ir užpildo **Raštinės vedėja**. Mokinių registracijos sąrašus užpildo **klasių auklėtojai ar dėstomo dalyko mokytojai**.

Registracijos duomenys pateikiami darbuotojui, atsakingam už informacijos priėmimą ir perdavimą arba atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui.

Apie įvykį **informuojami mokinių tėveliai ir globėjai** (atsakingi klasių auklėtojai).

Gimnazijos darbuotojų ir mokinių evakavimo organizavimas Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu.

Gyventojų evakavimas savivaldybėje organizuojamas atsižvelgiant į tai, kokio lygio ekstremali situacija susiklostė atitinkamoje teritorijoje. Savivaldybės Gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija organizuoja gyventojų evakavimą, priėmimą, laikinų gyvenamųjų patalpų ir gyvybiškai būtinų paslaugų: gyventojų aprūpinimas maistu, geriamuoju vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais ir kitų, suteikimą. Kai gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės į kitą, gyventojų evakavimą organizuoja savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, Komisija, o gyventojų priėmimą, laikinųjų gyvenamųjų patalpų ir būtiniausių paslaugų jiems suteikimą - savivaldybės, į kurią evakuojami gyventojai, Komisija.

Gyventojų evakavimui organizuoti savivaldybėje numatyti gyventojų surinkimo, tarpiniai ir priėmimo punktai. Jų struktūra ir įkūrimo vietos numatytos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Gyventojų surinkimo punktų paskirtis – surinkti gyventojus ir organizuoti evakavimą.

Gyventojų priėmimo punktų paskirtis – pasitikti atvykstančius gyventojus, suskirstyti juos į grupes ir palydėti iki jiems laikinai suteiktų gyvenamųjų patalpų.

Atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, galimą ekstremalios situacijos plitimo kryptį, savivaldybės administracijos direktorius, pasirenka gyventojų evakavimo maršrutą ir nustato, per kuriuos gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktus bus vykdomas gyventojų evakavimas.

Gimnazijos evakavimą administracijos direktoriaus sprendimu būtų vykdoma, jei:

– Gimnazijos teritorijai grėstų pavojingo lygio užterštumas nuodingomis medžiagomis avarijos pavojingame objekte, ar avarijos transportuojant pavojingus krovinius atveju;

– Gimnazijos teritorijai grėstų pavojingo lygio užterštumas radioaktyviomis medžiagomis branduolinės avarijos branduoliniuose objektuose atveju;

– Aptikus galingą sprogmenį šalia Gimnazijos.

Priklausomai nuo ekstremaliosios situacijos pobūdžio, Gimnazijos evakavimą administracijos direktoriaus sprendimu būtų vykdoma pėsčiomis ar savivaldybės administracijos pateiktu transportu.

Gimnazijos vadovui tikslus evakavimo maršrutas, kryptis ir laikina apgyvendinimo vieta bus nurodyta savivaldybės administracijos direktoriaus sprendime vykdyti evakavimą.

Gimnazijos vadovas, gavęs (sužinojęs iš masinių informacijos priemonių) apie savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimą vykdyti evakavimą iš teritorijos, **kurioje randasi Gimnazija**, atsižvelgdama į šio Plano nuostatas ir į esamą padėtį, nurodo:

1. Stabdyti bet kokią Gimnazijos veiklą.
2. Parengti Gimnazijos pastatus ir teritoriją evakavimui (atjungti elektros, šilumos energijos, vandens, dujų tiekimą, imtis priemonių teritorijos pastatų, patalpų saugumo užtikrinimui).

3. Organizuoti svarbių dokumentų ir materialinių vertybių evakavimą.
4. Evakuotis į susitelkimo vietą ir atlikti darbuotojų ir mokinių registraciją.
5. Maršrutą ir savivaldybės gyventojų surinkimo punktą į kurį bus vykdomas evakavimas;
6. Kaip, koku transportu bus vykdomas evakavimas (pėsčiomis, savivaldybės administracijos pateiktu transportu);
7. Asmenis, atsakingus **už saugų mokinių evakavimą iš pastatų ir evakavimo maršrutuose.**
8. Asmenis, atsakingus už laikinoje apgyvendinimo vietoje vykdoma mokinių registraciją.

Gimnazijos parengimo evakavimui ir darbuotojų evakavimo darbus organizuoja ir koordinuoja (nustato reikalingą personalą, telkia materialinius išteklius, renka ir perduoda informaciją) Gimnazijos ESVK grupė.

5.2. Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka

Didelių pramoninių avarių ar kitų nelaimių atvejais žmonėms apsaugoti yra naudojamos asmeninės apsaugos priemonės. Šių priemonių paskirtis – apsaugoti žmones nuo radioaktyviųjų ar cheminių medžiagų, kad jos nepatektų į kvėpavimo takus ir ant odos.

Asmeninės apsaugos priemonės kaupiamos Gimnazijoje jas įsigyjant savo lėšomis, saugant ir išduodant darbuotojams Gimnazijos vadovo nurodymu.

Asmeninių apsaugos priemonių, kurios būtų naudojamos darbuotojų apsaugai ekstremaliųjų situacijų metu, Gimnazija neturi.

Asmeninių apsaugos priemonių įsigijimas planuojamas Gimnazijos Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane. Už šių priemonių įsigijimą atsakingas **Gimnazijos vadovas.**

Už asmeninių apsaugos priemonių įsigijimo, išdavimo organizavimą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai atsakingas **darbuotojas, atsakingas už civilinę saugą.**

Rekomendacijos kaip pasigaminti ir naudoti marlės-vatos ar vien marlės kaukę pateiktos **14 Plano priede.**

5.3. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės

Elektrėnų savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane Gimnazijai numatyta užduotis – Gimnazijos patalpas panaudoti kaip kolektyvinės apsaugos statinius gyventojams ekstremaliųjų situacijų ir karo atvejais.

Kaip bus vykdoma ši užduotis aprašyta **Plano 7 skyriuje.**

Visų Gimnazijos darbuotojų ir mokinių apsaugą priklausomai nuo ekstremaliosios situacijos pobūdžio, numatoma organizuoti Aktų ir sporto salėse.

Gimnazijos darbuotojų ir mokinių apsauga **kolektyvinės apsaugos vietoje** vykdoma:

- Esant uragano pavojui;
- Esant radiacinės taršos grėsmei (vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, Vilniaus m. savivaldybės administracijos, Radiacinės saugos centro specialistų rekomendacijomis);
- Esant kitoms grėsmėms (vadovaujanti civilinės saugos sistemos atsakingų institucijų rekomendacijomis);
- Esant kitoms grėsmėms **Gimnazijos vadovo arba savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu.**

Kaip patalpas parengti ir naudoti darbuotojų ir mokinių apsaugai, priklausomai nuo susidariusios ekstremaliosios situacijos, nurodo **Gimnazijos vadovas.**

Už patalpų sandarinimui reikalingų medžiagų pateikimą, sandarinimo darbų organizavimą ir koordinavimą **atsakingas ESVK grupės vadovas.**

Patalpų sandarinimo darbus vykdo Gimnazijos darbuotojai.

Darbuotojai ir mokiniai, gavę nurodymą slėptis, saugiai baigia bet kokią veiklą ir vyksta į nurodytą kolektyvinės apsaugos vietą ir vykdo Gimnazijos vadovų nurodymus.

Darbuotojų ir mokinių, atvykusių į kolektyvinės apsaugos vietą, priėmimą, laikiną apsaugą, medicinos ir kitos pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja **Gimnazijos ESVK grupės nariai.**

Dėl ilgalaikio Gimnazijos darbuotojų ir mokinių apsaugos organizavimo ir tolesnių veiksmų, **Gimnazijos vadovas** kreipiasi į savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro koordinatorių ar į **miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistus.** (Kontaktai pateikti **2 Plano priede.**)

5.4. Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams, mokiniams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas.

Pirmoji pagalba nukentėjusiems darbuotojams ar mokiniams teikiama įvykio vietoje. Pirmąją pagalbą nukentėjusiems suteiks gimnazijos mokytojai, kurie yra apmokyti ir turi tai patvirtinančius pažymėjimus. Gimnazijos darbuotojams keliami reikalavimai, kad kasdieniniame darbo režime ar susidariusių įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliosios situacijos atveju sugebėtų ir būtų pasirengę suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiems bendradarbiams ir mokiniams. Esant rimtesniam sužeidimui kviečiami medikai bendruoju pagalbos telefonu 112.

Mokykla turi 13 pirmosios pagalbos vaistinėlių. Jų laikomo vietos pažymėtos specialiu ženklu.

Jei ekstremalaus įvykio Gimnazijoje metu būtų daug nukentėjusių ir sužeistų, jie būtų gabenami į sporto salės patalpas. Šiose patalpose nukentėję būtų rūšiuojami, jiems būtų teikiama būtinoji pagalba ir iš čia vykdomas transportavimas į stacionarias gydymo įstaigas.

6. GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

Vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. 1-134 (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2014 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. 1-37 redakcija) patvirtintais kriterijais ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, Gimnazija nesudaro Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro, organizuojantį ir koordinuojantį ekstremaliųjų situacijų valdymą ir užtikrinantį ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą bei nusteigia avarių likvidavimo darbus atliekančių padalinių, todėl šio Plano skyriaus nerengia.

7. SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS.

Elektrėnų savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane Gimnazijai numatyta užduotis –Gimnazijos patalpas panaudoti kaip kolektyvinės apsaugos statinius ekstremaliųjų situacijų ir karo atvejais. Gimnazijoje planuojama laikinai apsaugoti (apgyvendinti) **518 gyventojų**:

Vievio gimnazija	Šviesos g. 4A, Vievis	Sporto salė – 653 m ² Aktų salė – 279 m ²	518 žm.	Direktorius G. Dobilaitis Tel. (8 528) 26 211
------------------	-----------------------	--	---------	--

Įvedus civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos sustiprintą padėtį ar karo padėtį Lietuvoje, savivaldybės administracijos direktoriaus ar Karo komendanto sprendimu Gimnazijoje stabdoma veikla ir parengiamos numatytos kolektyvinės apsaugos statinio patalpos gyventojams priimti (užsandarinamos durys, ventiliacijos angos ir kitos ertmės, jos užtaisomos bet kokiomis turimomis medžiagomis: maišais su žemėmis, polietileno plėvele, lipnia juosta ir t.t.)

Rengiant Gimnazijos patalpas gyventojų apsaugai vadovaujamosi Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1-406 patvirtintomis kolektyvinės apsaugos statinio paruošimo evakuotiems gyventojams apsaugoti rekomendacijomis. Rekomendacijos pateiktos **15 Plano priede**.

Veiksmai, gavus rašytinį reikalavimą Gimnazijos patalpas pertvarkyti į kolektyvinės apsaugos statinį:

Veiksmai	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
----------	----------------------	----------

Sprendimo nutraukti mokymo procesą ir pradėti Gimnazijos patalpų pertvarkymo į kolektyvinės apsaugos statinius priėmimas	Savivaldybės administracijos direktorius Gimnazijos vadovas	Nedelsiant gavus savivaldybės administracijos direktoriaus reikalavimą
Gimnazijos patalpų parengimas kolektyvinei gyventojų apsaugai	Gimnazijos vadovas Gimnazijos techninis ir pedagoginis personalas	Materialinį – techninį ir žmogiškųjų resursų aprūpinimą užtikrina savivaldybės Gyventojų evakavimo priėmimo komisija
Evakuotų gyventojų priėmimas ir laikinas apgyvendinimas	Gimnazijos techninis ir pedagoginis personalas	Socialinį, buitinį, medicininį gyventojų aprūpinimą užtikrina savivaldybės civilinės saugos sistemos subjektai

Kolektyvinio apsaugos statinio planas su pažymėtomis gyvenamosiomis, sanitarinėmis, maitinimo, maisto ruošimo patalpomis pateiktas **6 Plano priede**.

8. VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS

Veiklos sritys, kurios turėtų būti atkuriamos pirmiausia.

1. Švietimas (vidurinis ir pagrindinis ugdymas).
2. Kitos švietimo veiklos rūšys (sportinis ir rekreacinis švietimas, kultūrinis švietimas, sveikatos priežiūros veikla)
3. Kitos (ne švietimo) veiklos rūšys (maitinimo paslaugų teikimas, vaikų poilsio stovyklų veikla).

Gimnazijos veiklai palaikyti reikalingi minimalūs žmogiškieji ir materialiniai ištekliai.

Gimnazijos švietimo veiklai palaikyti reikia ne mažiau kaip 70 procentų esamų žmogiškųjų ir materialinių išteklių. Švietimo ir kitų švietimo veiklų rūšims palaikyti reikia ne mažiau kaip 80 procentų žmogiškųjų ir materialinių išteklių. Švietimo ir ne švietimo veiklai palaikyti reikia ne mažiau kaip 90 procentų žmogiškųjų ir materialinių išteklių.

Alternatyvi veiklos vieta Gimnazijos veiklai užtikrinti nenumatoma.

Veiklos atnaujinimas. Pasibaigus ekstremaliajai situacijai, Gimnazijos veiklos atnaujinimui būtina:

1. Atlikti teritorijos ir patalpų švarinimo darbus;
2. Pakeisti pažeistus įrengimus, įrenginius, talpas, vamzdynus, armatūrą ir suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas;
3. Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus;
4. Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti Gimnazijos veiklą;

5. Informuoti valstybinės priežiūros institucijas apie veiklos atnaujinimą.

Ekstremaliųjų situacijų atvejais, aprūpinimą vandeniu, elektros energija, šilumine energija organizuoja ir koordinuoja Savivaldybės administracija.

Gimnazijoje ekstremaliųjų situacijų padarinių šalinimo darbus koordinuoja ir organizuoja **Gimnazijos ESVK grupė**.

Sanitarinio švarinimo organizavimas. Cheminio ar radiacinio Gimnazijos teritorijos užterštumo atvejais, žmonių sanitarinis švarinimas atliekamas (taršos pašalinimas nuo kūno, perrengimas švariais drabužiais) **Gimnazijos buitinėse patalpose**.

Sanitarinis švarinimas atliekamas asmeniškai ir savarankiškai kiekvieno asmens, patekusio į užterštą teritoriją.

Sanitarinio švarinimo materialinį techninį aprūpinimą organizuoja Gimnazijos ESVK grupės vadovas.

Nesant galimybei sanitarinį švarinimą organizuoti Gimnazijos teritorijoje, sanitarinis švarinimas atliekamas Savivaldybės administracijos direktoriaus numatytose vietose, esant reikalui gali būti panaudoti ir mobilūs dezaktyvavimo punktai.

Nukentėjusių darbuotojų ir mokinių sanitarinį švarinimą organizuoja gydymo Įstaiga, į kurią gabenamas nukentėjęs darbuotojas ar lankytojas.

Aplinkos atstatymo priemonės. Priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą apsprendžia Gimnazijos vadovas, esant reikalui, konsultuodamasis su atitinkamos srities specialistais.

9. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Patvirtinto ir atnaujinto plano kopija ir (ar) skaitmeninė jo versija siunčiama savivaldybės administracijos direktoriui ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo plano patvirtinimo ar atnaujinimo.

Planas peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas, atsižvelgiant į Gimnazijos saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksnius (pvz., įvykus įvykiui, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą), **bet ne rečiau kaip kartą per metus**.

VIEVIO GIMNAZIJA

**EKSTREMALIŲJŲ
SITUACIJŲ VALDYMO
PLANO**

PRIEDAI

VIEVIO GIMNAZIJA

GALIMŲ PAVOJŲ IR

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ

RIZIKOS ANALIZĖ

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Rizikos analizės tikslas

Vievio gimnazijos (toliau – Gimnazija), galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) tikslas – nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

1.2. Rizikos analizės etapai

Rizikos analizė buvo atlikta šiais etapais:

1. Nustatyti galimi pavojai.
2. Atliktas rizikos vertinimas.
3. Nustatytas rizikos lygis ir jos priimtumas (priimtina ar nepriimtina).

Buvo taikyti praktikoje naudojami kiekybiniai ir kokybiniai rizikos vertinimo metodai ir kriterijai.

Duomenys, gauti atlikus rizikos analizę, bus naudojami:

1. Rengiant Gimnazijos Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą.
2. Rengiant Gimnazijos Ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

1.2. Pagrindinės sąvokos

Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė - tai procedūrų sistema, skirta galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos šaltinių nustatymui bei įvertinimui.

Galimas pavojus - objektas ar reiškinys, esant tam tikroms aplinkybėms galintis kelti grėsmę gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Rizika - tikimybė įvykio, galinčio įvykti per tam tikrą laiko tarpą, ir turėti nepageidaujamų pasekmių gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Rizikos lygis - tai santykinė rizikos lygio išraiška, nustatyta rizikos vertintojų bendra nuomone, kuri parodo, kiek vienas rizikos šaltinis pavojingesnis kitų atžvilgiu.

Priimtina rizika - rizikos lygis, dėl kurio nebūtina numatyti prevencijos priemonių ir jų valdymo.

Labai didelė ar didelė rizika - rizikos lygis, dėl kurio reikėtų atkreipti dėmesį ir sustiprinti pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms bei numatyti prevencines priemones joms išvengti.

II. GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

Galimi pavojai nustatyti remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Ekstremalių įvykių kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 241 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 24d. nutarimo Nr. 988 redakcija).

Galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė Gimnazijos darbuotojų, mokinių gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Pirmiausia nustatyti visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti pavojai, kurie gali kilti Gimnazijoje:

1. Dėl geografinės padėties.
2. Dėl atliekamų technologinių procesų ar gedimų.
3. Dėl darbuotojo klaidos (žmogiškasis veiksnys).
4. Dėl pastato (-ų) projektavimo, konstrukcijų ar įrenginių (fizinis veiksnys).

Toliau nustatyti pavojai, kurie gali kilti už Gimnazijos ribų, bet turėti padarinių (poveikį) darbuotojų ar mokinių gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, Gimnazijos veiklos tęstinumui.

Nustatyti galimi pavojai surašyti į 1 lentelę, nurodyta jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, pateiktos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti) užpildytos 8 lentelės 1 ir 2 skiltys.

NUSTATYTŲ GALIMŲ PAVOJŲ APIBŪDINIMAS

1 lentelė

il. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas	Galimo pavojaus kilimo priežastys
Pavojai, kurie gali kilti Gimnazijoje			
1.	Gaisras	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
2.	Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Žmogaus veikla
3.	Grasymas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Žmogaus veikla
4.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Gimnazijos pastatai, darbuotojų gyvenamosios vietos	Gamtinės kilmės
5.	Gimnazijos pastatų ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Gimnazijos pastatai	Žmogaus veikla, techninis įvykis
Pavojai, kurie gali kilti už Gimnazijos ribų			
6.	Labai smarkus vėjas, uraganas	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Gamtinės kilmės
7.	Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis	Gimnazijos pastatai,	Techninė avarija pavojingame objekte ar transportuojant pavojingą krovinį
9.	Rastas sprogmuo	Gimnazijos ar šalia esanti teritorija	Pasaulinių karų liekanos

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

10.	Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Gimnazijos pastatai	Techninio pobūdžio avarija elektros tinkluose
11.	Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Gimnazijos pastatai	Techninio pobūdžio avarija komunaliniuose tinkluose

III. RIZIKOS VERTINIMAS

Šiame etape analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis).

Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (T) vertinama balais pagal Rekomendacijose pateiktus galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus (2 lentelė). Galimo pavojaus tikimybės vertinimas balais įrašomas į 8 lentelės 3 skiltį.

GALIMO PAVOJAUS TIKIMYBĖS (T) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

2 lentelė

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	labai maža tikimybė	1

Nustačius galimo pavojaus tikimybę (T), analizuojami jo padariniai (poveikis) (P) Gimnazijai

1. Darbuotojų, mokinių gyvybei ir sveikatai (P1).
2. Turtui ir aplinkai (P2).
3. Veiklos tęstinumui (P3).

Nustatomas galimas nukentėjusiųjų: žuvusiųjų, sužeistųjų, evakuotinių darbuotojų, mokinių skaičius. Šie duomenys įrašomi į 3 lentelės 2 skiltį.

Nustatomi ir 4 bei 5 lentelėse aprašomi:

1. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir numatomi nuostoliai.
2. Galima aplinkos tarša, galimi padariniai (poveikis) aplinkai ir numatomi nuostoliai.

Įvertinami ir 6 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) Gimnazijos veiklos tęstinumui, numatoma galimų padarinių (poveikio) trukmė.

**GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) DARBUOTOJŲ GYVYBEI IR
SVEIKATAI (P1)**

3 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimų nukentėti darbuotojų ir mokinių skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotųjų darbuotojų ir mokinių)
Pavojai, kurie gali kilti Gimnazijoje	
Gaisras	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota
Gimnazijos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Pavojai, kurie gali kilti už Gimnazijos ribų	
Labai smarkus vėjas, uraganas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Rastas sprogmuo	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia

---

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) TURTUI (P2)

4 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) turtui	Numatomi nuostoliai
Pavojai, kurie gali kilti Gimnazijoje		
Gaisras	Sugriautos pastato konstrukcijos, aplietos patalpos, sunaikintas, sugadintas inventoriųs	Gimnazijai – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Sugadintas inventoriųs likviduojant teroro akto pasekmes	Gimnazijai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Graslinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Sugadintas inventoriųs vykdant sprogmens, pavojingos medžiagos paiešką	Gimnazijai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sugadintas inventoriųs atliekant patalpų dezinfekciją	Gimnazijai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Gimnazijos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventoriųs	Gimnazijai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Pavojai, kurie gali kilti už Gimnazijos ribų		
Labai smarkus vėjas, uraganas	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventoriųs	Gimnazijai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventoriųs	Gimnazijai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar	Sugadintas inventoriųs atliekant patalpų valymą	Gimnazijai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

pavojingomis medžiagomis		
Rastas sprogmuo	Poveikio turtui nėra	Gimnazijai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Sugadintas inventoriųs	Gimnazijai– mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Poveikio turtui nėra	Gimnazijai– mažiau nei 5 proc. turto vertės

---

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) APLINKAI (P2)

5 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai
1	2	3	4	5	6
Pavojai, kurie gali kilti Gimnazijoje					
Gaisras	Nežymi	Nėra	Nėra	Nežymus	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Gimnazijos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojai, kurie gali kilti už Gimnazijos ribų					
Labai smarkus vėjas, uraganas	Nėra	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Kitas gamtinis, techninis, ar	Nėra	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai
socialinis įvykis					
Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis	Taip	Nėra	Nežymus	Augalijos sužalojimas, sunaikinimas	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Rastas sprogmuo	Nėra	Nėra	Nėra	Nežymi	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Nėra	Nežymus	Nežymi	Nežymi	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Gimnazijai mažiau nei 5 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) VEIKLOS TĖSTINUMUI (P3)

6 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
1	2	3
Pavojai, kurie gali kilti Gimnazijoje		
Gaisras	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Gimnazijos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Pavojai, kurie gali kilti už Gimnazijos ribų		
Labai smarkus vėjas, uraganas	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų

Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Rastas sprogmuo	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 val.

Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal 7 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 8 lentelės 4, 5, 6 skiltis.

Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 4 ir 5 lentelėse numatomus nuostolius (4 ir 5 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

GALIMŲ PADARINIŲ (POVEIKIO) (P) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

7 lentelė

Galimų padarinių (poveikio) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia	nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota	ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota	didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų ar mokinių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų ar mokinių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų ar mokinių evakuota	labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 darbuotojų ar mokinių ir (ar) sužalota daugiau nei 50 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) daugiau kaip 200 darbuotojų ar mokinių evakuota	katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Gimnazijai– mažiau nei 5 proc. turto vertės	nereikšmingas	1
Gimnazijai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	ribotas	2
Gimnazijai – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	didelis	3
Gimnazijai – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	labai didelis	4
Gimnazijai – daugiau kaip 40 proc. turto vertės	katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) veiklos tęstinumui (P3) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	didelis	3
Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	katastrofinis	5

GALIMŲ PAVOJŲ RIZIKOS ĮVERTINIMAS

8 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) R=R1+R2+R3
		Galimi padariniai (poveikis) gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos gyvybei ir sveikatai lygis (R1) R1=TxP1	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) R2=TxP2	Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3) R3=TxP3	
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pavojai, kurie gali kilti Gimnazijoje								
Gaisras	3	3	4	5	9 didelė	12 didelė	15 labai didelė	36 labai didelė
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	1	2	1	3	2 priimtina	1 priimtina	3 priimtina	6 priimtina

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Grasimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	3	3	1	2	9 didelė	3 priimtina	6 vidutinė	18 didelė
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	3	1	2	9 didelė	3 priimtina	6 vidutinė	18 didelė
Gimnazijos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	1	2	2	2	2 priimtina	2 priimtina	2 priimtina	6 priimtina
Pavojai, kurie gali kilti už Gimnazijos ribų								
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	1	2	3	3 vidutinė	6 vidutinė	9 didelė	18 didelė
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	4	1	1	2	4 vidutinė	4 vidutinė	8 vidutinė	16 vidutinė
Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis	3	2	1	3	6 vidutinė	3 vidutinė	9 didelė	18 didelė
Rastas sprogmuo	3	1	1	2	3 priimtina	3 priimtina	6 vidutinė	12 vidutinė

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Elektros energijos tiekimo nutraukimas	2	1	1	1	2 priimtina	2 priimtina	2 priimtina	6 priimtina
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	2	1	1	1	2 priimtina	2 priimtina	2 priimtina	6 priimtina

---

IV. RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

Nustatytų galimų pavojų rizikos lygis apskaičiuotas pagal formulę $R=TxP$ (R – rizika, T – tikimybė, P – padariniai (poveikis)). Gautos reikšmės įrašytos į 8 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

1. Galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir mokinių gyvybei ir sveikatai lygis (R1).
2. Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2).
3. Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3).

Naudojantis 9 lentele, pagal nustatytą galimų pavojų tikimybės (T) ir galimų padarinių (poveikio) (P) balus (8 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatytas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašytas į 8 lentelės 7, 8, 9 skiltis.

8 lentelės 10 skiltyje įrašytas bendras rizikos lygis, kuris gautas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes. Šie duomenys panaudoti sudarant Gimnazijos galimų pavojų sąrašą prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį. (10 lentelė) Galimais pavojais prioriteto tvarka laikomi:

1. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės.
2. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį).
3. Pavojai, kurie yra didelės tikimybės.
4. Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka.

RIZIKOS LYGIO (R) NUSTATYMAS

9 lentelė.

<i>Galimopavojaus tikimybė</i>	5								žal prii rizi gel vid rizi ora – d rizi rau laba dide rizi
	4								
	3								
	2								
	1								

GALIMŲ PAVOJŲ SĄRAŠAS PRIORITETO TVARKA PAGAL JŲ RIZIKOS LYGĮ

10 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės		
Gaisras	3	Labai didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	Didelis
Grasėjimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	3	Didelis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	Didelis
Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis	3	Didelis
Pavojai, kurie yra didelės tikimybės		
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	4	Vidutinis
Rastas sprogmuo	3	Vidutinis
Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka		
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	2	Priimtinas
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	2	Priimtinas

Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	1	Priimtinas
Gimnazijos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	1	Priimtinas

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pavojams, kuriems nustatyta **labai didelę, didelę ar vidutinę riziką**:

1. Gaisras;
2. Labai smarkus vėjas, uraganas;
3. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);
4. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
5. Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis;
6. Rastas sprogmuo;
7. Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis.

Šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatytos Gimnazijos **Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane**.

Šios priemonės:

- Mažina galimo pavojaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį).
- Gerina Gimnazijos pasirengimą reaguoti ir likviduoti įvykius ir šalinti jų padarinius.
- Didina Gimnazijos, darbuotojų, mokinių saugumą gresiant ar įvykus įvykiams.

Pavojai, kuriems nustatyta labai didelę ar didelę riziką:

1. Gaisras, sprogimas;
2. Labai smarkus vėjas, uraganas;
3. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);
4. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
5. Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis medžiagomis;

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas Gimnazijos **Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane**.

Pavojai, kuriems nustatyta **priimtina riziką**, galimų pavojų prevencijos priemonės ir jų valdymas nenumatytas, tačiau jie pakartotinai bus įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

Rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems auklėtinių, darbuotojų, mokinių saugumą.

**CIVILINĖS SAUGOS SISTEMOS PAJĖGŲ, SAVIVALDYBĖS ESK, ESOC, CS DARBUOTOJŲ
KONTAKTINIAI DUOMENYS**

EIL. NR.	SUBJEKTO PAVADINIMAS	KONTAKTAI
1.	Bendrasis pagalbos centras	112
2.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Situacijų koordinavimo skyrius	(8 5) 271 7513 faksas (8 5) 271 7511 sks@vpgt.lt
3.	Radiacinės saugos centras Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius	Tel.: (8~5) 2361936, Faksas: (8~5) 2763633, el. paštas: rsc@Trsc.lt
4.	Ekstremaliųjų sveikatai situacijų centras Didžioji g. 7, Vilnius LT-01128	Tel.: (8 5) 261 9888 Faksas: (8 5) 231 4436 el. paštas: essc@sam.lt Budintis specialistas poilsio laiku (8 5) 261 9888
5.	Vilniaus priešgaisrinė gelbėjimo valdyba Civilinės saugos skyrius Pajėgų valdymo skyrius	Darbo laiku tel. (8 5) 271 7540, mob. tel. 8 652 87061, el. p. sandra.norbutaite@vpgt.lt Po darbo valandų tel. (8 5) 271 6581, mob. tel. 8 686 25601, el. p. vilnius.pvs@vpgt.lt
6.	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras	NVSC administracija tel. Nr. 8 5 212 4098 Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius. info@nvsc.lt
7.	Elektrėnų savivaldybės ESK pirmininkas	Elektrėnų savivaldybės administracijos direktorius tel. (8 528) 58 000, el. p. administracija@elektrenai.lt

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

8.	Savivaldybės ESK narys, Civilinės saugos specialistas	Teisės ir personalo administravimo skyriaus vyriausiasis specialistas Dainius Kochanskas d. (8 528) 58 017; mob. 8 655 02 728 dainius.kochanskas@elektrenai.lt
9.	VšĮ Elektrėnų ligoninė	VšĮ Elektrėnų ligoninė. Taikos g. 8 Elektrėnai Administracijos tel. Nr.8 528 39 553 Priimamojo tel. Nr.8 528 39297 sekretore@eligon.lt
10.	Elektrėnų policijos komisariatas	Viršininkas: +370 528 39 635 Budintis pareigūnas: +370 528 34 000 elektrenupk.bud@policija.lt
11.	Vievio sveikatos priežiūros centras	Direktorė Danutė Baliūnienė Tel. 8 528 54 304, 27 237 El. p. vieviospc@gmail.com Greitosios medicinos pagalbos skyrius Taikos g. 6A, Elektrėnai Tel. 8 528 54304 El. p. vieviospc@gmail.com
12.	Elektrėnų PGT	Budinti pamaina elektrenai.pamaina@vpgt.lt 8 698 50 133 (8 528) 33 056 (8 528) 34 011
13.	UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	Dispečerinė tarnyba tel. 8 686 34972 arba el. p. dispecere@eku.lt
14.	VMVT Elektrėnų valstybinės maisto veterinarijos tarnyba	Viršininkas-valstybinis veterinarijos inspektorius albertas.amsiejus@vmvt.lt (8 528) 34 281 (8 693) 47 250

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

15.	Aplinkos apsaugos departamento Vilniaus valdybos Trakų aplinkos apsaugos inspekcija	Egidijus Kirkliauskas Viršininkas +370 662 37957 egidijus.kirkliauskas@aad.am.lt Vytauto g. 53, LT-21106 Trakai
16.	AB „Vilniaus energija“	Tinklo valdymo tarnyba (Dispečerinė) (8 5) 2667066, (8 5) 2653591 Faks. (8 5) 278 4788
17.	AB „Energijos skirstymo operatorius“	Elektros avarinė tarnyba Trumpasis 1802 Tel. (8 5) 2777524
		Dujų avarinė tarnyba Trumpasis 1804 Tel. (8 5) 236 0407

**GIMNAZIJOS ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ, BUDĖTOJŲ IR SARGŲ
SĄRAŠAS**

Eil Nr.	Pareigos	Vardas, pavardė	Telefono Nr.	Elektroninis paštas (darbo vieta)	Pastabos
1.	Direktorius	Gintaras Dobilaitis	(8 528) 26 211	gintaras.dobilaitis@vieviogimnazija.lt	ESVK grupės vadovas
2.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	Valda Karmazienė	(8 528) 26 884	valda.karmaziene@vieviogimnazija.lt	ESVK grupės narys
3.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	Jolanta Karsakaitė	(8 528) 26 884	jolanta.karsakaite@vieviogimnazija.lt	ESVK grupės narys
4.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	Danguolė Šumskienė	(8 528) 26 884	danguole.sumskiene@vieviogimnazija.lt	ESVK grupės narys
5.	Ūkio dalies vedėjas	Giedrius Miliūnas	(8 528) 26 433	giedrius.miliunas@vieviogimnazija.lt	ESVK grupės narys
6.	Raštinės vedėja	Inga Petrauskienė	(8 528) 26 652	inga.petrauskiene@vieviogimnazija.lt	ESVK grupės narys
7.	Budėtoja	Janė Išorienė	(8 528) 26 652	1-o aukšto foje	
8.	Budėtoja	Genoefa Čižienė	(8 528) 26 652	1-o aukšto foje	
9.	Sargas	Kazimieras Vaiciukevičius	(8 528) 26 652	1-o aukšto foje	
10.	Sargas	Juozas Markevičius	(8 528) 26 652	1-o aukšto fojė	
11.	Sargas	Vygintas Strekauskas	(8 528) 26 652	1-o aukšto foje	
12.	Sargas	Rima Kinderienė	(8 528) 26 652	1-o aukšto foje	
13.	Sargas	Birutė Nenortienė	(8 528) 26 652	1-o aukšto foje	

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS

Eil. Nr.	Priemonė	Kiekis	Techniniai duomenys markė	Valdytojas	Kontaktiniai duomenys
1	Automobilis	1	Peugeot Partner	Vievio gimnazija	Tel. (8 528) 26 211
2	Autobusas	1	Mersedes Benz	Vievio gimnazija	Tel. (8 528) 26 211
3	Autobusas	1	WV Crafter	Vievio gimnazija	Tel. (8 528) 26 211
4	Autobusas	1	OPEL MOVANO	Vievio gimnazija	Tel. (8 528) 26 211
5	Gesintuvai	16	Miltelinis gesintuvas 4kg	Vievio gimnazija	Tel. (8 528) 26 211
6	Vaistinėlės	13	Pirmosios pagalbos vaistinėlė	Vievio gimnazija	Tel. (8 528) 26 211

Plano priedas Nr. 5

Patvirtinta 2012 m lapkričio 7 d.
Vievio gimnazijos direktoriaus
įsakymu Nr. 6V - 374

**DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS
GAISRUI PLANAS**

2012 m.

VIEVIS

ELEKTRŲ SAVIVALDYBĖS VIEVIO GIMNAZIJA

Kodas 190669038

PATVIRTINTA

Vievio gimnazijos direktoriaus
2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 6V-374

DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ, KILUS GAISRUI, PLANAS

I. GAISRO APTIKIMAS

- 1.1. Apie kilusį gaisrą informuoja garsinis signalas, įsijungiantis, suveikus automatinei gaisrinei signalizacijai. **Signalas, kad yra pavojus - 3 trumpi ir vienas ilgas signalai. Išgirdus šį signalą reikia evakuotis.**
- 1.2. Asmuo, pastebėjęs kilusį gaisrą, jeigu automatinės gaisrinės signalizacijos garsinis signalas nesuveikia, turi nedelsdamas paspausti artimiausią rankinį signalizacijos paleidimo mygtuką.
- 1.3. Jeigu netoliесе nėra rankinio signalizacijos paleidimo mygtuko, budintys darbuotojai informuojami telefonu ar kitais galimais būdais, apibūdinant darbuotojai informuojami žodžiu, šaukiant „Gaisras“.

II. PRANEŠIMAS APIE GAISRĄ

- 2.1. Kiekvienas Elektrėnų savivaldybės Vievio gimnazijos darbuotojas, pastebėjęs gaisrą pirmiausiai privalo, nedeliant pranešti apie gaisrą priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai pagalbos telefonais:

BENDRUOJŲ PAGALBOS TELEFONO NUMERIU	112
TEO LT	01
OMNITEL	101
BITĖ GSM	011
TELE 2	011

- 2.2. Pranešant apie gaisrą, suteikti tokią informaciją:
  - Įmonės pavadinimas (Elektrėnų savivaldybės Vievio gimnazija);
  - Gatvė ir namo numeris (Šviesos g. 4a, 21375 Vievis)
  - **Situacija, gaisro pobūdis ir dydis;**
  - Ar gresia pavojus žmonių gyvybėms;
  - **Įmonės kontaktinis telefono numeris 8-528-26211, 8-528-26652;**
  - **Skambinančiojo vardas, pavardė, kontaktinis telefono numeris;**
  - Jau atlikti gesinimo/gelbėjimo darbai.
- Po pranešimo nenutraukti ryšio, bet išklaisyti pateikiamos informacijos arba nurodymų.

III. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI

- 3.1. Darbuotojas privalo imtis priemonių informuoti kolegas ir atsakingus asmenis apie gaisrą (1 dalis).
- 3.2. Pristabdyti iškviešti greitosios pagalbos ir kitas tarnybas.
- 3.3. Sustabdyti darbą, kol neužgesintas gaisras.
- 3.4. Išjungti įrengimus, elektros ir dujų tiekimą, vėdinimo sistemą.

- 3.5. Uzdaryti duris ir langus, kad būtų išvengta skersvejo bei dūmų plitimo į dar nepaliestas patalpas.
- 3.6. Atlaisvinti praėjimus.
- 3.7. Jeigu vienas iš atsakingų asmenų jau yra gaisro židinio vietoje, jis privalo nustatyti, ar kilęs pavojus žmonių gyvybėms.
- 3.8. Vykdykite apsaugos bei gaisrinės darbuotojų nurodymus.
- 3.9. Privaloma išjungti visus elektros prietaisus prieš paliekant patalpas.
- 3.10. Atvykę į gaisravietę įmonės vadovai ar kiti atsakingi darbuotojai privalo:**
  - 3.10.1. įsitikinti, ar iškviešti ugniagesiai;
  - 3.10.2. vadovauti žmonių evakuacijai, materialinių vertybių apsaugai ir gaisro gesinimui, kol atvyks ugniagesiai;
  - 3.10.3. skirti asmenį, gerai pažįstantį objektą, žinantį inventorius išdėstymą, kuris privales surikti ugniagesius;
  - 3.10.4. prireikus iškviešti greitosios pagalbos ir kitas tarnybas;
  - 3.10.5. sustabdyti darbą, kol neužgesintas gaisras;
  - 3.10.6. prireikus pasirengti išjungti elektros tiekimą, vėdinimo sistemą;
  - 3.10.7. imtis priemonių apsaugoti gesinančius gaisrą žmones nuo galinčių griūti konstrukcijų, elektros stovės poveikio, apsinuodijimų apdegimų.
- 3.11. Asmuo, suinikantis ugniagesius, privalo nurodyti artimiausią kelią iki gaisro.
- 3.12. Atvykus ugniagesiams, objekto atstovas, vadovavęs gaisro gesinimui, privalo:**
  - 3.12.1. pranešti turimą informaciją apie gaisrą;
  - 3.12.2. informuoti apie ir specifines degančias objekto savybes;
  - 3.12.3. gaisro gesinimo vadovo prašymu skirti **Elektrėnų savivaldybės Vievio gimnazijos** darbuotojus gaisrui gesinti ir materialinėms vertybėms apsaugoti bei evakuoti;
  - 3.12.4. pagal gaisro gesinimo vadovo nurodymus organizuoti įvairių komunikacijų išjungimą ar perjungimą;
  - 3.12.5. vadovauti objekto darbuotojams, gesinančioms gaisrą.
  - 3.13. Apie kiekvieną, nors ir mažiausią gaisrą, kuri pavvyko užgesinti, turi būti nedelsiant pranešta įmonės vadovui.

IV. PERSONALO IR MOKINIŲ EVAKUACIJA

- 4.1. Darbuotojai, išgirdę garsinį signalą, informuojantį apie kilusį gaisrą, turi nepanikuodami, bet nedelsdami, išeiti iš patalpos evakuaciniu išėjimu. Mokytojai turi nedelsiant išvesti mokinius, nesukaliant panikos, priziūrėti, kad visi mokiniai būtų vienoje vietoje ir neleisti jiems grįžti į degančią pastatą.
- 4.2. Evakuaciniai išėjimai yra pažymėti pakabintuose darbuotojų evakuacijos planuose.
- 4.3. Evakuacinių išėjimų vietas yra pažymėtos šviečiančiais žalios spalvos ženklais „Išėjimas“, kurie šviečia, nutrukus elektros tiekimui.
- 4.4. Evakuacijos planuose pagrindiniai evakuaciniai išėjimai pažymėti ištisine žalia linija, atsarginiai – žalia punktyrine linija.
- 4.5. Jeigu, evakuacijos metu visi keliai vienodai saugūs – nematyti nei ugnies nei dūmų – išeinama per artimiausiu evakuacinių išėjimą.
- 4.6. Jeigu evakuacines durys užrakintos, reikia išdaužti dežurės, kurioje laikomas raktas, apsauginį stiklą, raktu atrakinti evakuacines duris.
- 4.7. Jeigu reikia eiti per uždūmintą patalpą – eiti pasilenkus po dūmais, veidą prisidengus drėgnu audkleliu, arba šliaužti.
- 4.8. Jeigu durys, pro kurias reikia eiti – uždarytos – reikia įsitikinti ar tas kelias saugus – duris praverti lėtai, ir, jeigu už jų nematyti dūmų, nei ugnies, eiti toliau.
- 4.9. Jeigu durys, pro kurias reikia eiti – karštos – reikia eiti atsarginiu keliu.
- 4.10. Jeigu iš patalpos išėiti negalima – dūmai ar liepsna užblokavo išėjimus, būtina užsідaryti patalpos duris ir pagal galimybes apkamšyti duris drėgnu skuduru, kad apsisaugoti nuo dūmų.
- 4.11. Evakuacijos metu draudžiama grįžti į degančias patalpas.

4.12. Patalpose, kuriose yra dūmų, judėti pasilenkus arba šliaužiant. Arčiau grindų yra daugiau oro, reikalingo kvėpavimui. Nosi pridengti rūbais ar šlapia nosinate.

4.13. **Išėjus iš pastato, darbuotojai turi nedelsdami (per 5-8 min.) susirinkti nustatytoje vietoje. Mokytojai privalo sutikrinti ar visi mokiniai išėjo iš pastato.**

4.14. Sėkmingai išėję iš pastato, darbuotojai turi nedelsdami (per 5 min.) susirinkti sutartoje vietoje ir prisistatyti atsakingam asmeniui. Šis turi informuoti mokyklos vadovą apie tai, ar visi darbuotojai sėkmingai evakavosi.

4.15. Įmonės vadovas, jei jo nėra – kitas atsakingas asmuo turi nedelsdamas eiti į sutartą vietą, ir registruoti sėkmingai iš patalpų išėjusius darbuotojus ir mokinius.

V. MATERIALINIŲ VERTYBIŲ EVAKUAVIMAS

5.1. Esant pavojui, kad nuo gaisro gali nukentėti sandeliuojamos materialinės vertybės, baigus darbuotojų evakuaciją, turi būti organizuojama materialinių vertybių išnešimas į saugią zoną.

5.2. Jeigu patalpa neuždūminta, leidus gaisro gesinimo vadovui, formuojama 10-15 žmonių grupė, kurie materialines vertybes išneša rankomis: raštinės, buhalterijos dokumentaciją, archyvą, informacinio centro - bibliotekos fondą, muziejaus medžiagą, mokymo priemones klasėse.

VI. GAISRO GESINIMAS

6.1 Gaisrą gesinti tik su šalia esančiais gesintuvais, jei nesukelia pavojaus sveikatai.

6.2. Gaisrą gesinti, nedarant žalos aplinkiniams.

6.3. Neleisti ugniai plisti, pašalinti visus degius daiktus, esančius šalia.

6.4. Prieš gesinant elektros įrenginį, būtina išjungti įtampą degančiame ir šalia esančiame elektros prietaise.

6.5. Jeigu nepavyksta gaisro užgesinti per 8-10 sekundžių (pirmu gesintuvu), reikia mesti gesintuvą ir evakuotis iš degančios patalpos į lauką.

6.6. **Gesintuvo paleidimas:** reikia nutraukti plombą ir ištraukti apsauginį kaištį, gesintuvo žarnelę su difuzoriumi nukreipti į gaisro židinį ir nuspausti rankenėlę.

6.7. Jeigu vienas iš atsakingų asmenų jau yra gaisro židinio vietoje, jis privalo nustatyti, ar kilęs pavojus žmonių gyvybėms.

6.8. Vykdykite apsaugos bei gaisrinės darbuotojų nurodymus.

PAGALBOS TELEFONAI

Pranešti apie gaisrą ugniagesiams

Bendruoju pagalbos telefono numeriu	112
TEO LT	01
OMNITEL	101
BITĖ GSM	011
TELE 2	011

Iškviešti Greitąja pagalba

Bendruoju pagalbos telefono numeriu	112
TEO LT	03
OMNITEL	103
BITĖ GSM	033
TELE 2	033

Iškviešti Policija

Bendruoju pagalbos telefono numeriu	112
TEO LT	02
OMNITEL	102
BITĖ GSM	022
TELE 2	022

Planą parengė

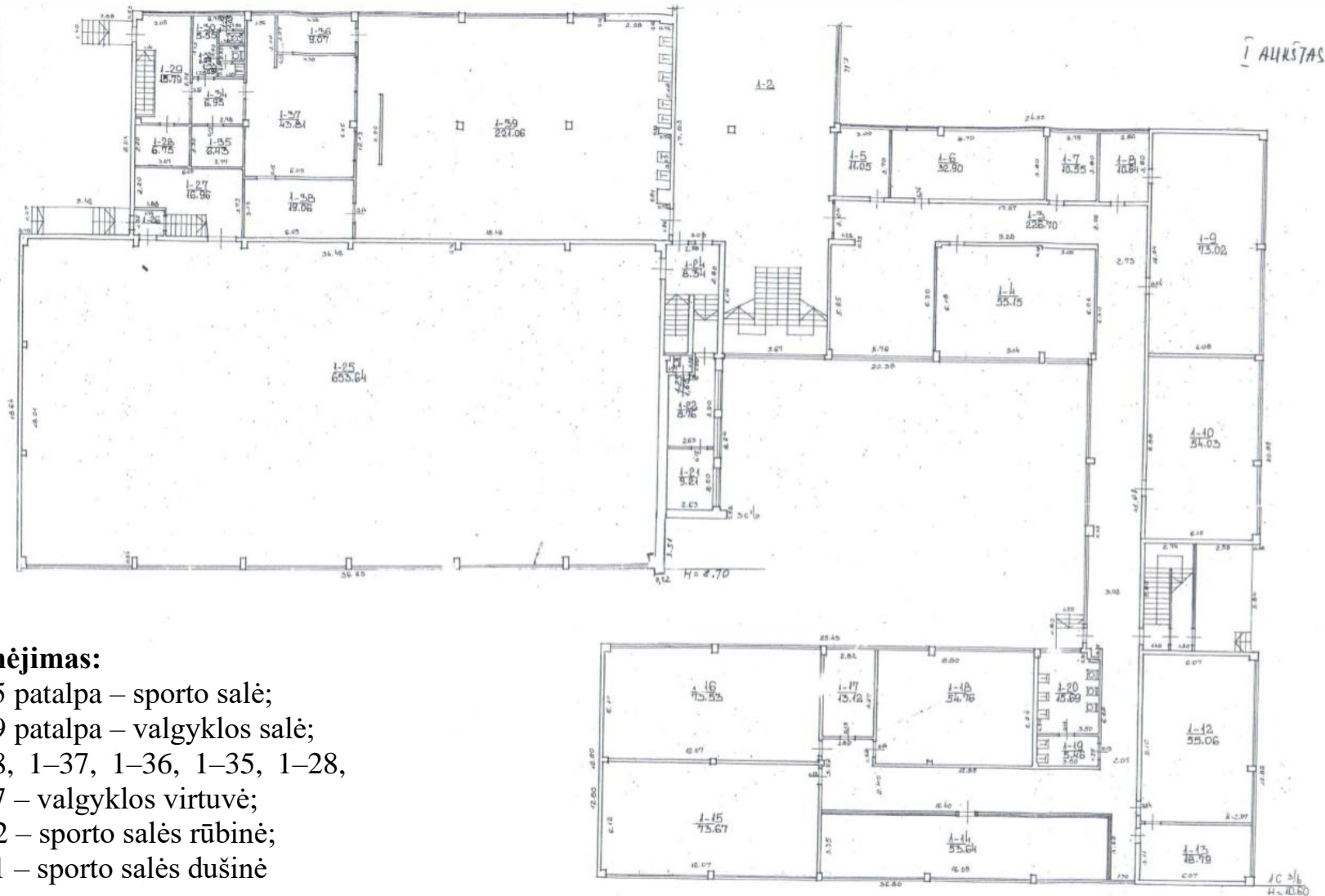
SUDERINTA

UAB „SOTERUS“, 301730966
(juridinis asmuo, kodas)

Valdas Čiuchelė
UAB SOTERUS, 301730966
Valdas Čiuchelė

KOLEKTYVINIO APSAUGOS STATINIO PLANAS

Žymėjimas:

- 1–25 patalpa – sporto salė;
- 1–39 patalpa – valgyklos salė;
- 1–38, 1–37, 1–36, 1–35, 1–28,
- 1–27 – valgyklos virtuvė;
- 1–P2 – sporto salės rūbinė;
- 1–21 – sporto salės dušinė

**EVAKAVIMO IŠ GIMNAZIJOS AUKŠTŲ
PLANAI**

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Elektrėnų savivaldybės Vievio gimnazijos I a. evakuacijos planas

Kilus gaisrui skambinkite telefonu 01 arba 112.

Apie kilusį gaisrą informuokite patalpose esančius žmones.

Nepanikuokite!

Padėkite nėsčioms moterims, vaikams, senyvo amžiaus žmonėms bei neįgaliesiems saugiai evakuotis.

Imkitės būtinų priemonių lokalizuoti gaisrą.

Esant galimybei, padėkite gelbėti materialines vertybes.

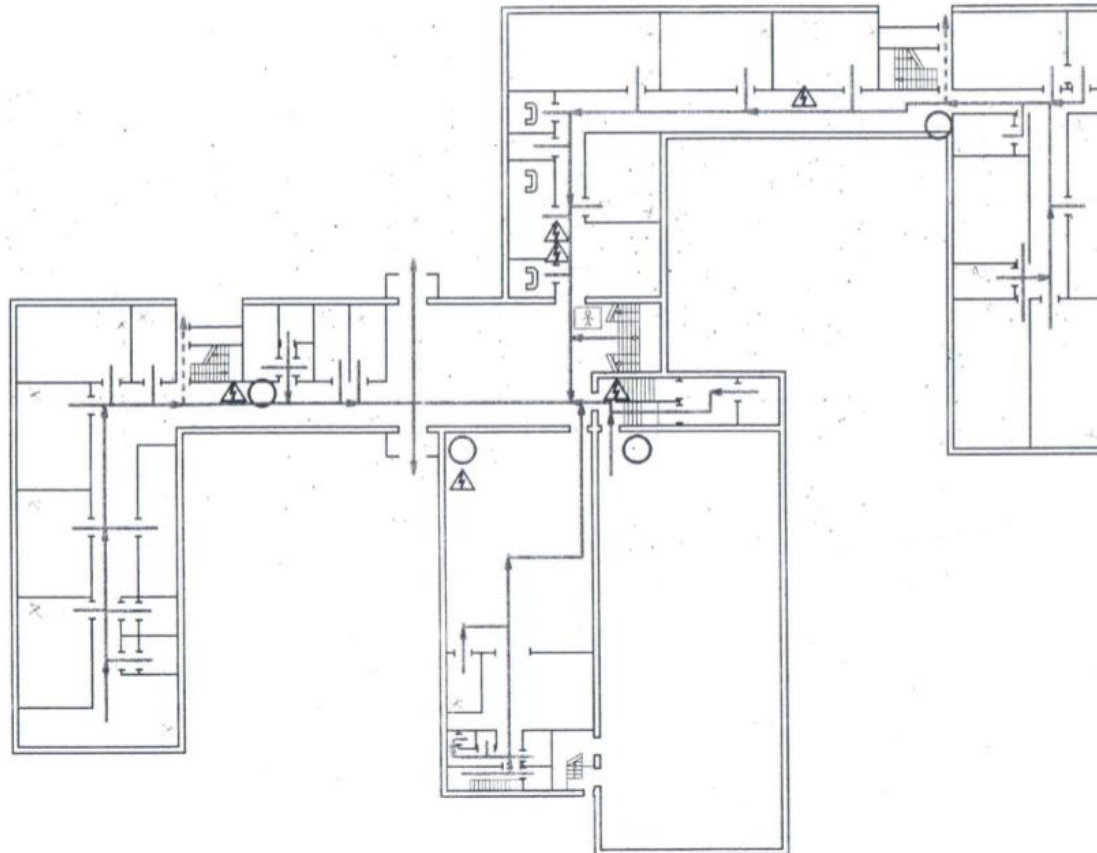
TVIRTINU
Direktorius Gintaras Dobitaitis

(parašas)
2009 m. 03 m 24 d.

A.V.

- Gaisrinis šiaupas
- Elektros skydelis
- Gaisrinės signalizacijos mygtukas
- Gaisrinio siurblio (elektrifikuotos sklendės) įjungimo mygtukas
- Telefonas
- Gesintuvas
- Pagrindinis evakuacijos kelias
- Atsarginis evakuacijos planas
- Jūs esate čia (plano vieta)
- Vaistinė

Ladina ir partneriai
Darba daroma saugiai!

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Elektrėnų savivaldybės Vievio gimnazijos II a. evakuacijos planas

Kilus gaisrui skambinkite telefonu 01 arba 112.

Apie kilusį gaisrą informuokite patalpose esančius žmones.

Nepanikuokite!

Padėkite nėščioms moterims, vaikams, senyvo amžiaus žmonėms bei neįgaliesiems saugiai evakuotis.

Imkitės būtinų priemonių lokalizuoti gaisrą.

Esant galimybei, padėkite gelbėti materialines vertybes.

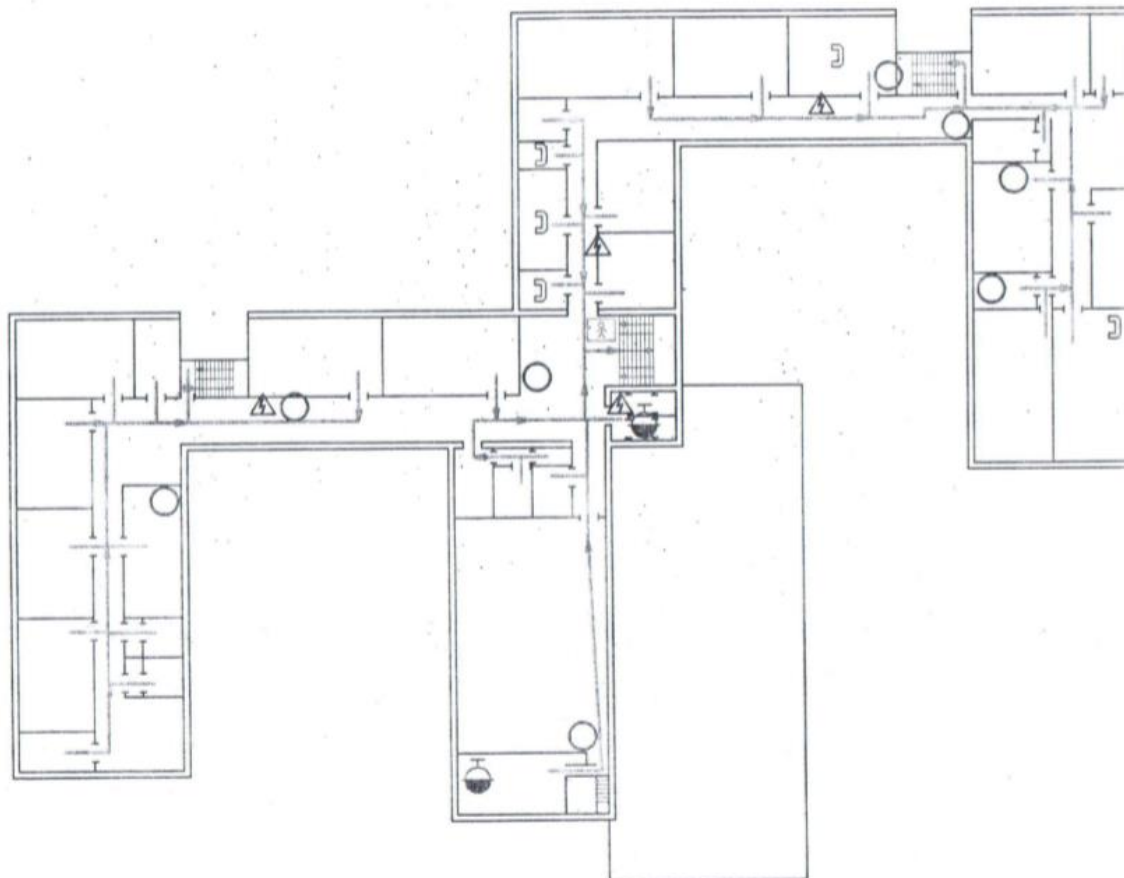
TVIRTINU
Direktorius Gintaras Dubilaitis

(parašas)
2009 m. 05 m. 24 d.

A.V.

- Gaisrinis žiaupas
- Elektros skydelis
- Gaisrinės signalizacijos mygtukas
- Gaisrinio siurblio (elektrifikuotos sūkėndės) jungimo mygtukas
- Telefonas
- Gesintuvas
- Pagrindinis evakuacijos kelias
- Atsarginis evakuacijos planas
- Jūs esate čia (plano vieta)
- Vaistinė

Ladina ir partneriai
Daryk darome saugum!

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Elektrėnų savivaldybės Vievio gimnazijos III a. evakuacijos planas

Kilus gaisrui skambinkite telefonu 01 arba 112.

Apie kilusį gaisrą informuokite patalpose esančius žmones.

Nepanikuokite!

Padėkite neščioms moterims, vaikams, senyvo amžiaus žmonėms bei neįgaliesiems saugiai evakuotis.

Imkitės būtinų priemonių lokalizuoti gaisrą.

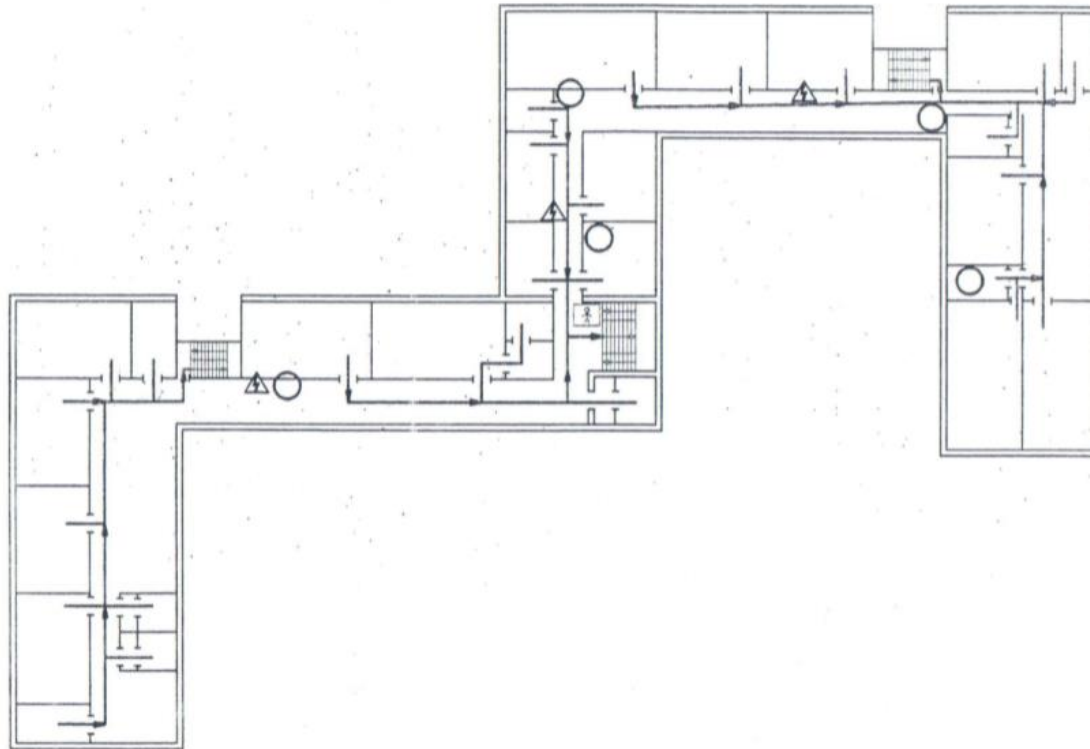
Esant galimybei, padėkite gelbėti materialines vertybes.

- Gaisrinis čiupas
- Elektros skydelis
- Gaisrinės signalizacijos mygtukas
- Gaisrinio siurblio (elektrifikuotos skėndės) jungimo mygtukas
- Telefonas
- Gesintuvas
- Pagrindinis evakuacijos kelias
- Atsarginis evakuacijos planas
- Jūs esate čia (plano vieta)
- Vaistinė

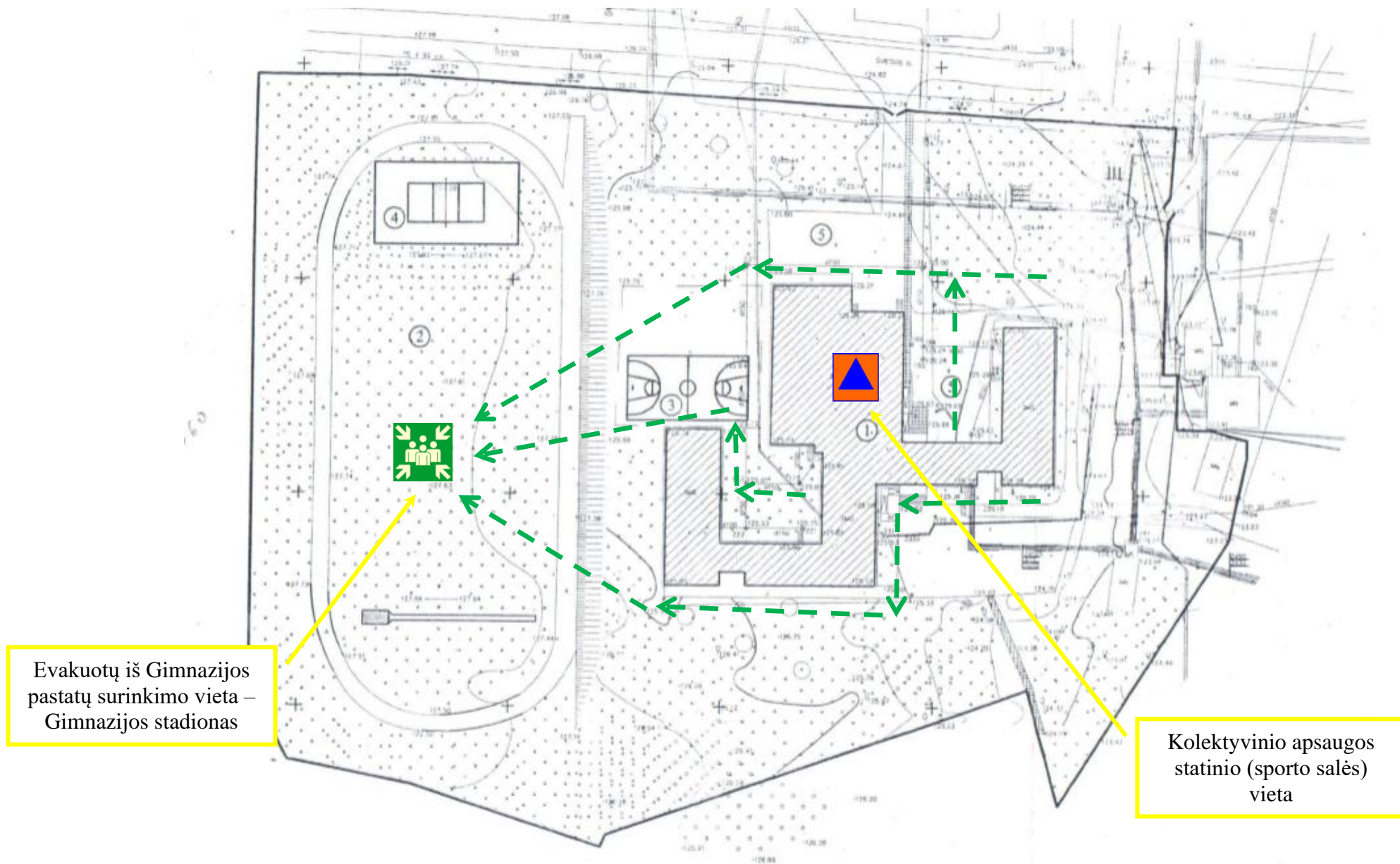
Ladina ir partneriai
Darba daroma saugiai!

TVIRTINU:
Direktorius G. Cobilaitis
(parašas)
2009 m. 03 m. 24 d.

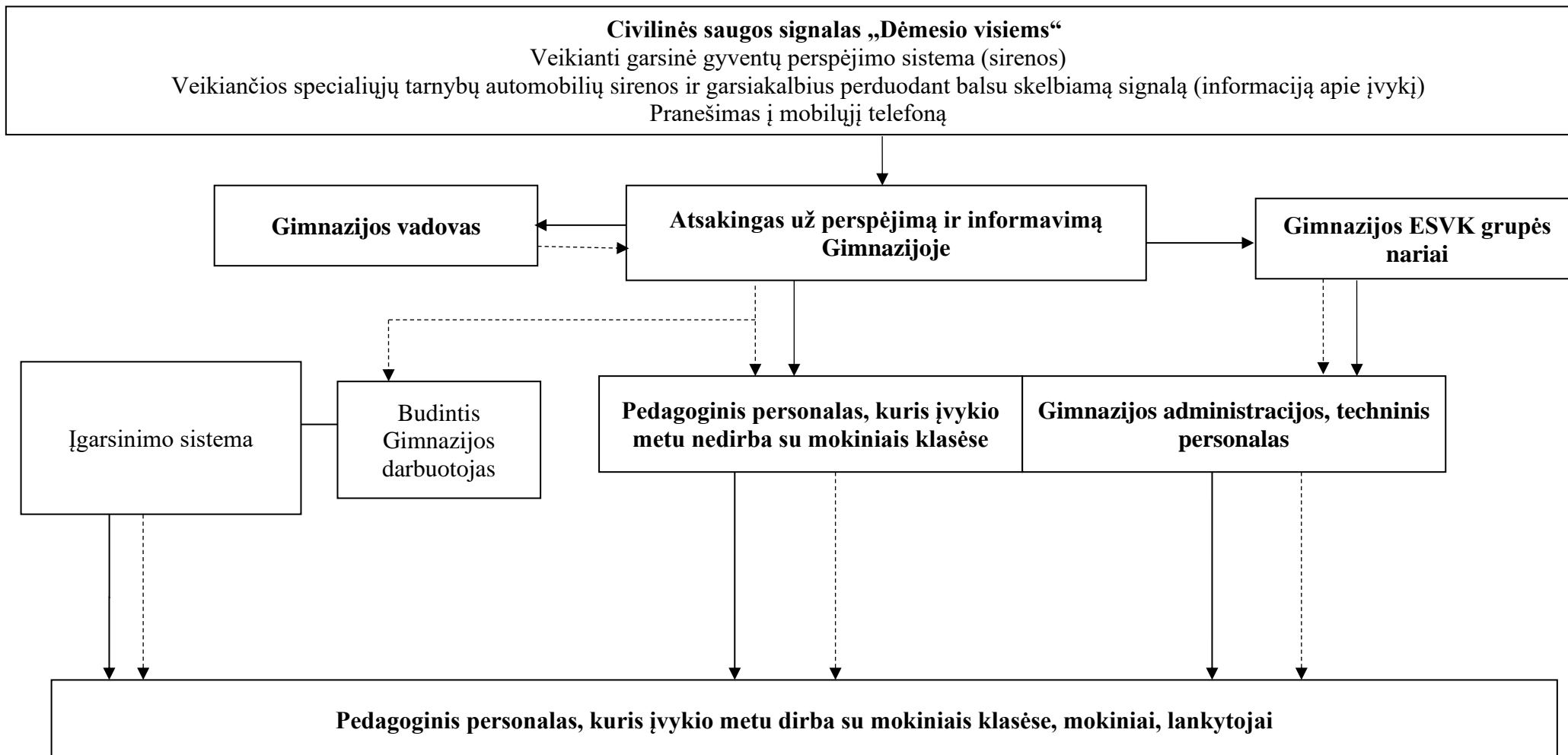
A.V.

TERITORIJOS IR EVAKAVIMO IŠ GIMNAZIJOS PASTATŲ SCHEMA

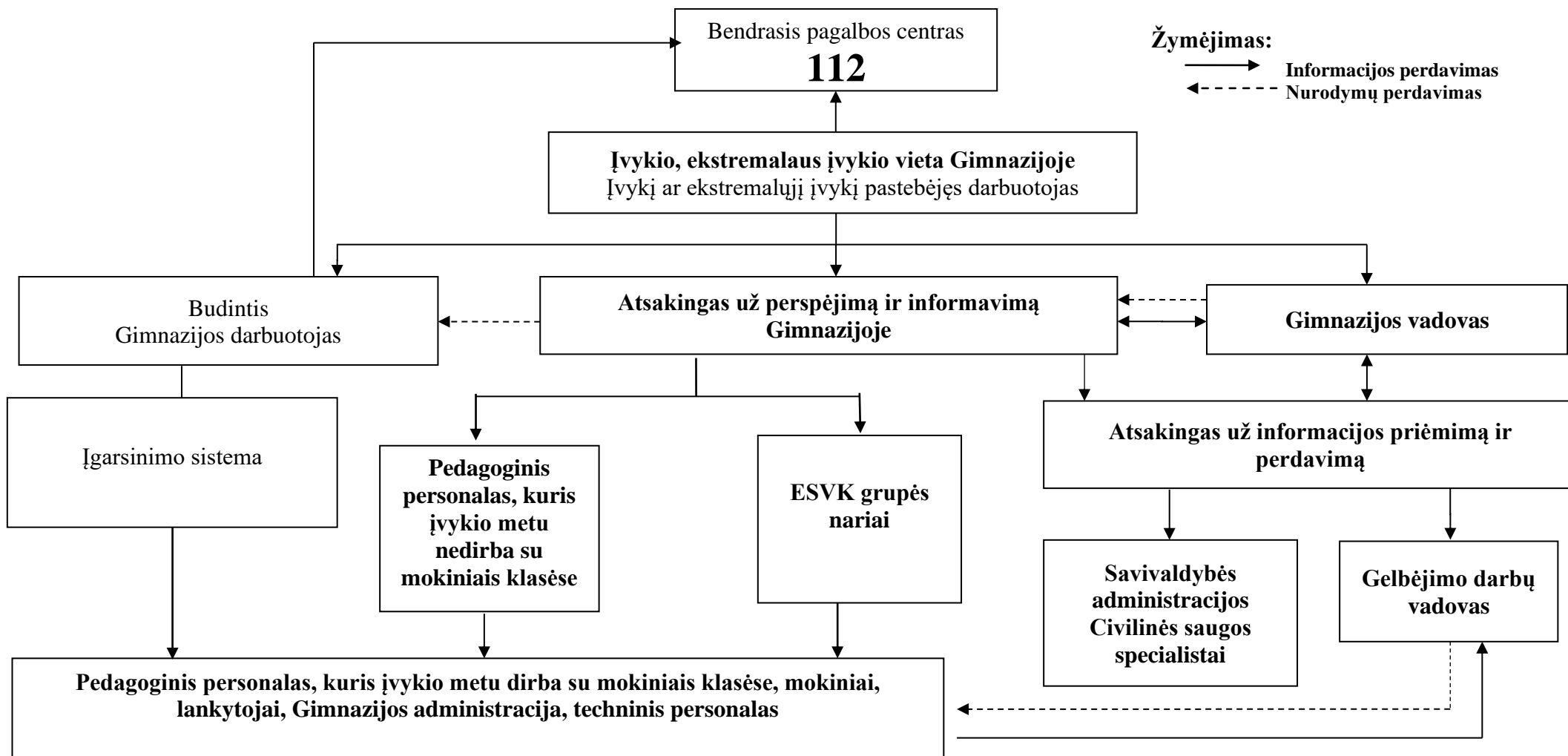
PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ (SAVIVALDYBĖJE, RESPUBLIKOJE) SCHEMA

Žymėjimas:

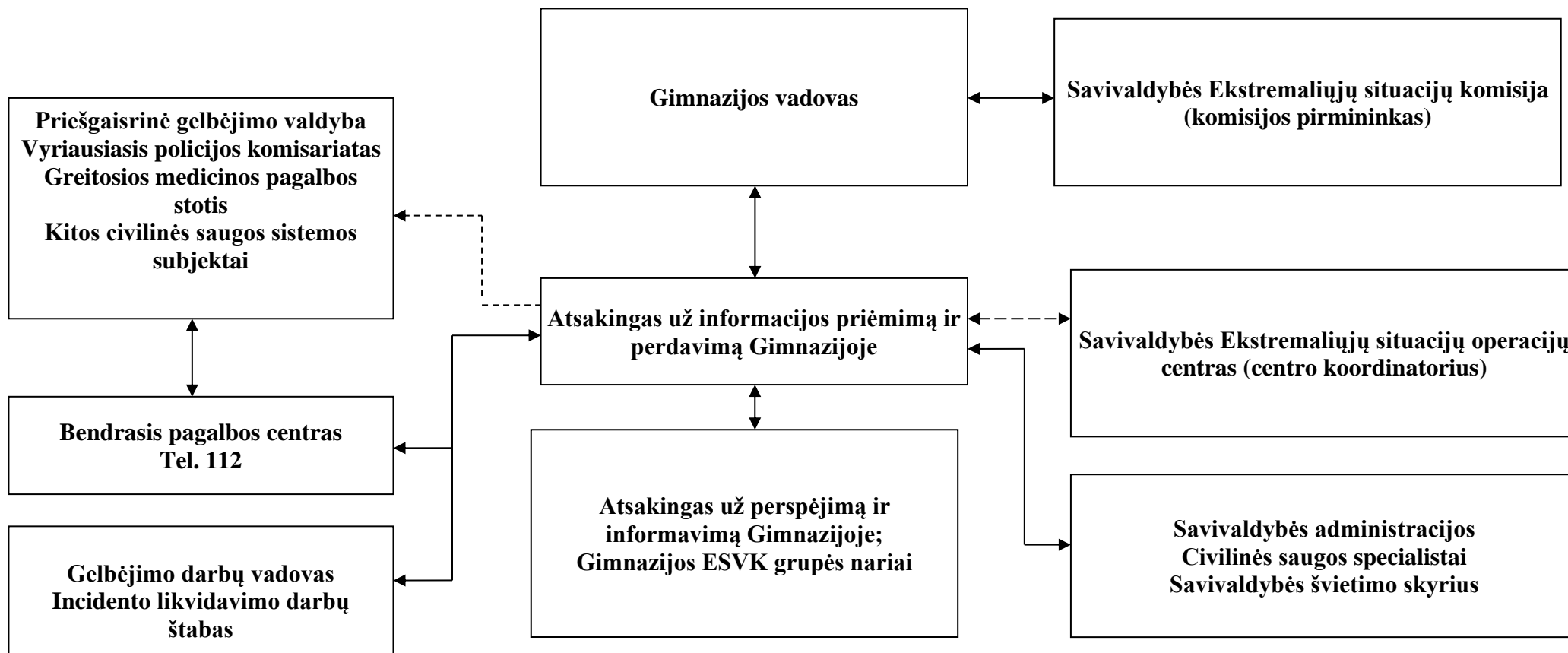
- > **Informacijos perdavimas**
- - - -> **Nurodymų perdavimas**

PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ GIMNAZIJOJE SCHEMA

Pastaba: Savivaldybės Civilinės saugos specialistai informuojama jei įvykis viršija nustatytus Ekstremalaus įvykio kriterijus

KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA

Pastaba: Civilinės saugos sistemos subjektų kontaktai pateikti **Plano priede Nr. 2**

Žymėjimas: —————> Informacijos priėmimas – perdavimas
 - - - - -> Informacijos priėmimas – perdavimas tarnybai pareikalavus

Plano priedas Nr. 12

CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI IR JŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI

1. Gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją nustatomi šie civilinės saugos signalai (toliau – CS signalai):

1.1. Įspėjamasis garsinis signalas:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
1	„Dėmesio visiems“	Įspėjamasis pulsuojančio 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas gyventojams apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Išgirdę jį gyventojai privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklausti informaciją bei rekomendacijas. Griežtai vykdyti rekomendacijas.

1.2. Įspėjamieji balsu skelbiami signalai:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
1.	„Cheminis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
2.	„Radiacinis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

3.	„Katastrofinis užtvindymas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie katastrofinio užtvindymo grėsmę dėl galimos avarijos Kauno hidroelektrinėje. Šis signalas skelbiamas Kauno m., Kauno, Šakių, Jurbarko, Šilutės r. gyventojams, savivaldybių institucijoms ir Įstaigoms, kitoms Įstaigoms, ūkio subjektams, kuriems gresia tiesioginis užtvindymas, ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per įvardintų savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
4.	„Potvynio pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
5.	„Uragano pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinį, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
6.	„Oro pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešo užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
7.	„Perspėjimo sistemos patikrinimas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.

II. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALŲ PANAUDOJIMO TVARKA

2. Įspėjamasis garsinis ir įspėjamieji balsu skelbiami signalai (išskyrus signalą „Oro pavojus“), atsižvelgiant į gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, perduodami:

2.1. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento) direktoriaus nustatytų ūkio subjektų, įregistruotų Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre (toliau – Sąrašo subjektai), vadovų sprendimu, įvykus avarijai, kai į aplinką patenka didelis kiekis pavojingų medžiagų, ar susidarius kitai ekstremaliajai situacijai Sąrašo subjekte;

2.2. savivaldybių administracijų direktorių sprendimu, gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai;

2.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus sprendimu, gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai;

2.4. kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų ar jiems priklausančių objektų vadovų sprendimu, gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai šiuose objektuose.

3. Įspėjamasis garsinis signalas pratybų metu skelbiamas tik suderinus su savivaldybės administracijos direktoriumi ir iš anksto per visuomenės informavimo priemones pranešus gyventojams.

4. Įspėjamasis balsu skelbiamas signalas „Oro pavojus“ perduodamas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos sprendimu, iškilus tiesioginei priešo užpuolimo grėsmei.

5. Perspėjimo sistemoje, kurioje naudojamos elektroninės sirenos, įspėjamieji balsu perduodami CS signalai privalo būti iš anksto įrašyti į elektroninių sirenų valdiklius, o gyventojams privalo būti perduodami kartu su įspėjamuoju garsiniu signalu tokia tvarka: 45 sek. – įspėjamasis garsinis signalas, 15 sek. – įspėjamasis balsu skelbiamas signalas. Tai kartojama 3 kartus. Bendra trukmė ne ilgesnė nei 3 min.

6. Įspėjamųjų balsu skelbiamų signalų ir rekomendacijų, perduodamų per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus, bendra trukmė turėtų būti ne ilgesnė nei 1,5 min. Kitų pranešimų ir rekomendacijų trukmė neribojama.

7. Gyventojai, gyvenantys šalia Sąrašo subjektų, ir darbuotojai, dirbantys juose, privalo būti iš anksto informuoti apie jiems gresiančius pavojus, įvykus avarijai šiuose Sąrašo subjektuose, ir, išgirdę įspėjamąjį garsinį signalą, elgtis pagal išankstines Sąrašo subjektų pateiktas rekomendacijas. Tikslī informacija apie susidariusią ekstremaliają situaciją, gyventojams ir darbuotojams iškilusią grėsmę ir rekomendacijos pateikiamos per elektronines sirenas, garsines avarines signalizavimo sistemas ir, atsižvelgiant į avarijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, per nacionalinius ir (ar) regioninius bei vietinius transliuotojus.

Plano priedas Nr. 13

**REKOMENDACIJOS KAIP IŠVENGTI AR PATIRTI KUO MAŽIAU ŽALOS
GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI**

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir
gelbėjimo departamento prie Vidaus
reikalų ministerijos direktoriaus
2010 m. gruodžio 8 d.

įsakymu Nr. 1-341

**CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS PAVOJINGOS
AR YPAČ PAVOJINGOS UŽKREČIAMOSIOS LIGOS (EPIDEMIJOS AR
PANDEMIJOS) METU**

1. Kilus pavojui užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga:
  - 1.1. griežtai vykdykite asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų ir (ar) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus bei rekomendacijas;
  - 1.2. be reikalo neikite iš namų, prireikus išeiti, jei turite, dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę;
  - 1.3. venkite masinio susibūrimo vietų ir artimo kontakto su kitais asmenimis;
  - 1.4. jei Jūsų darbas reikalauja nuolatinio kontakto su klientais ar pirkėjais, dėvėkite vienkartinę kaukę;
  - 1.5. venkite naudotis viešuoju keleiviniu transportu, eikite pėsčiomis arba važiuokite savo transportu, jei vykstate viešuoju transportu – dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę;
  - 1.6. griežtai laikykitės asmens higienos reikalavimų, dažnai plaukite rankas su muilu tekančiu šiltu vandeniu, ypač prieš valgymą;
  - 1.7. stebėkite savo bei artimųjų sveikatos būklę, pvz., matuokite kūno temperatūrą rytais ir vakarais;
  - 1.8. vartokite gerai termiškai apdorotą maistą, maisto produktus laikykite tinkamoje temperatūroje, venkite kryžminio maisto užterštumo;
  - 1.9. kiekvieną dieną vėdinkite patalpas, valykite grindis ir liečiamus paviršius drėgna šluoste, jei yra, naikinkite vabzdžius ir graužikus;
  - 1.10. įspėkite vaikus, kad neliestų nugaišusių paukščių ir graužikų, nežaistų su sergančiais ar net sveikai atrodančiais paukščiais, naminiiais gyvūnais, neneštų jų į namus.
2. Pajutę pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos požymius:
  - 2.1. jei pradėjote karščiuoti, pajutote nuovargį, galvos ir kūno raumenų skausmus, nedelsdami kreipkitės į asmens sveikatos priežiūros specialistus;
  - 2.2. ligonį izoliuokite nuo šeimos narių atskirame gerai vėdinamame kambaryje arba 1 m atstumu atitverkite nuo aplinkinių ligonio lovą užuolaidomis ar pan.;
  - 2.3. su ligoniu turėtų bendrauti tik vienas šeimos narys, jis privalo dėvėti vienkartinę kaukę;
  - 2.4. ligonio slaugai naudokite vienkartinės slaugos priemones, skirkite jam atskirus indus, patalynę, rankšluosčius, drabužius.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS URAGANUI

1. Artėjant uraganui (labai stipriam vėjui):
  - 1.1. uždarykite duris, langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas;
  - 1.2. užgesinkite ugnį krosnyje, išjunkite iš elektros tinklo naudojamus elektros prietaisus ir dujas, pasiruoškite galimiems elektros tiekimo sutrikimams;
  - 1.3. iš balkonų išneškite lengvus daiktus arba juos gerai pritvirtinkite;
  - 1.4. sutvirtinkite laikinus pastatus, statinius, mechanizmus, laikinas konstrukcijas, įrenginius, pavėjinėje namo pusėje sutvirtinkite stogą;
  - 1.5. atidėkite planuotas keliones;
  - 1.6. nepalikite automobilių prie didelių medžių;
  - 1.7. jei gyvenate kaime, gyvulius nuveskite į tvartus, uždarykite tvartų duris;
  - 1.8. pasirūpinkite maisto ir vandens atsargomis 2–3 dienoms, taip pat namuose turėkite mobilųjį telefoną, žibintuvėlį, atsarginių elementų, radijo imtuvą, žvakių.
2. Uragano (labai stipraus vėjo) metu:
  - 2.1. likite uždaroje patalpose arba, jei esate lauke, eikite į vidų;
  - 2.2. nepalikite gyvenamosios vietos be ypatingos priežasties;
  - 2.3. jei esate pastate, pasitraukite nuo langų į mažiau pavojingas vietas: prie vidinės pastato sienos, į koridorių, vonios kambarį ir pan.;
  - 2.4. jei esate gatvėje, laikykitės kaip galima toliau nuo lengvos konstrukcijos pastatų, tiltų, estakadų, elektros perdavimo linijų, medžių, upių, ežerų ir pramonės objektų. Kad apsisaugotumėte nuo lekiančių nuolaužų, naudokitės faneros, kartono ar plastikinėmis dėžėmis, lentomis ar kitais pasitaikiusiais daiktais. Neikite į apgriautus pastatus;
  - 2.5. jei gyvenate mediniuose ar lengvos konstrukcijos namuose, slėpkitės rūsiuose;
  - 2.6. nesiartinkite prie nutrūkusių elektros laidų.
3. Patarimai darbdaviams:
  - 3.1. perspėkite darbuotojus apie artėjantį pavojingą hidrometeorologinį reiškinį ir informuokite, kokie darbai turi būti nutraukti;
  - 3.2. pasirūpinkite, kad būtų sutvirtinti laikini pastatai ir konstrukcijos, taip pat mechanizmai ir įrenginiai;
  - 3.3. sustabdykite krovos darbus su kranais ir kituose objektuose, nedirbkite su atvira ugnimi;
  - 3.4. svarbesniuose objektuose patikrinkite avarinius elektros energijos šaltinius, pasirūpinkite kuro atsargomis ir pasirenkite gamybos proceso avariniam sustabdymui.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS ĮVYKUS CHEMINEI AVARIJAI

1. Kilus cheminiam pavojui:
  - 1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;
  - 1.2. napanikuokite, perspėkite artimuosius, kaimynus;
  - 1.3. esant cheminės taršos pavojui, labai svarbu veikti greitai;
  - 1.4. negalima valgyti, gerti, rūkyti, jei esate pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštoje teritorijoje.

2. Jei nurodyta pasišalinti (evakuotis) iš pavojingomis medžiagomis užterštų teritorijų:

2.1. pavojingos cheminės medžiagos yra itin lakios ir stipriai dirgina kvėpavimo takus, akių gleivinę, odą, todėl būtinai saugokite šias kūno dalis:

2.1.1. kvėpavimo takams ir akims apsaugoti, jei turite, dėvėkite viso veido panoraminę kaukę su sudėtinu filtru arba pusės veido kaukę ir apsauginius akinius. Jei turite, lauke dėvėkite respiratorių, užsiriškite sudrėkintą vatos ir marlės raištį arba pridenkite burną ir nosį drėgnu rankšluosčiu;

2.1.2. odai apsaugoti geriausiai tinka vandens nepraleidžiantys drabužiai ir avalynė (vandeniui nepralaidžios sintetinės striukės, lietpalčiai, polietileniniai apsiaustai, guminiai batai), užsimaukite pirštines, užsidėkite kepurę, apsivyniokite kaklą šaliku, stenkitės nepalikti neapsaugotų kūno vietų;

2.2. nedelsdami pasišalinkite iš užterštos teritorijos nurodyta kryptimi vengdami žemesnių vietų. Jei kryptis nenurodyta, judėkite statmenai vėjo kryptčiai, kad vėjas pūstų į šoną ir tik atviromis vietomis (venkite daubų, uždarytų kiemų, siaurų gatvelių, tankiai krūmais apaugusių vietų);

2.3. eidami per užterštą vietovę nekelkite dulkių, nesilieskite prie pastatų sienų, tvorų, kitų daiktų;

2.4. nesislėpkite rūsiuose, duobėse, grioviuose ar kitose žemose vietose, nes ten labai kaupiasi pavojingos medžiagos, pasitraukite į aukštesnes vietas, lipkite į viršutinius aukštus;

2.5. išeidami iš namų (ar kitų patalpų) išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo ir šildymo oru sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas. Pasiimkite būtiniausius daiktus:

2.5.1. pirmosios medicinos pagalbos vaistinėle. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų;

2.5.2. dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai);

2.5.3. pinigus (grynieji pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės);

2.5.4. šeimos relikvijas, kelias nuotraukas;

2.5.5. ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms);

2.5.6. geriamojo vandens;

2.5.7. reikalingų drabužių (pagal sezoną);

2.5.8. tualetinius reikmenis;

2.5.9. asmeninės apsaugos priemonės (jei turite);

2.5.10. nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus;

2.5.11. mobilųjį telefoną.

2.6. neužmirškite savo kaimynų, pasiteiraukite, ar jie girdėjo pranešimus. Pasidomėkite, ar yra kam pasirūpinti neįgaliaisiais, vienišais seneliais ar mažamečiais vaikais, esančiais namuose be tėvų, jei ne – padėkite jiems arba praneškite bendruoju pagalbos telefonu;

2.7. išėję iš užterštos zonos, prieš įeidami į švarias patalpas, nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir sudėkite viską į polietileninį maišą ir išneškite jį iš gyvenamųjų patalpų. Nusiprauskite duše ir persirenkite švariais drabužiais. Ką daryti su sudėtais į maišą užterštais drabužiais, jums patars savivaldybės civilinės saugos skyriaus specialistai.

3. Jei gyventojams rekomenduojama likti namuose, kuo skubiau:

3.1. išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, sandarinkite būsto langus ir duris;

3.2. pakilkite į viršutinius namo aukštus, nes daugelis pavojingų cheminių medžiagų kaupiasi žemose vietose.

4. Dažniausiai inhaliacinius (pro kvėpavimo takus) apsinuodijimus sukeliančios medžiagos yra amoniakas ir chloras:

4.1. apsinuodijimo amoniako garais požymiai:

- 4.1.1. kosulys;
- 4.1.2. akių perštėjimas, ašarojimas;
- 4.1.3. nosies gleivinės dirginimas, sloga;
- 4.1.4. seilėtekis;
- 4.1.5. galvos skausmas ir svaigimas;
- 4.1.6. pasunkėjęs kvėpavimas, dusulys;
- 4.1.7. užkimimas, visiškas balso išnykimas;
- 4.1.8. spaudimo jausmas krūtinės ląstoje;
- 4.1.9. sujaudinimas;
- 4.1.10. traukuliai;

4.2. pirmoji pagalba apsinuodijus amoniako garais:

4.2.1. kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išvesti, nesąmoningus – išnešti);

4.2.2. užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus);

4.2.3. praradusius sąmonę nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu;

4.2.4. išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti;

4.2.5. teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones;

4.2.6. sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 15–20 minučių plauti akis, burną ir nosį;

4.2.7. kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę);

4.3. apsinuodijimo chloro garais požymiai:

- 4.3.1. kosulys;
- 4.3.2. akių perštėjimas, ašarojimas;
- 4.3.3. nosies gleivinės dirginimas;
- 4.3.4. galvos skausmas ir svaigimas;
- 4.3.5. vėmimas;
- 4.3.6. dažnas kvėpavimas;
- 4.3.7. dažnas pulsas, širdies plakimas;
- 4.3.8. užkimimas;
- 4.3.9. sujaudinimas;
- 4.3.10. žemas kraujospūdis;
- 4.3.11. miokardo infarktas;

4.4. pirmoji pagalba apsinuodijus chloro garais:

4.4.1. kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išveskite, nesąmoningus – išneškite);

4.4.2. užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus);

4.4.3. sąmonę praradusius nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu;

4.4.4. išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti;

4.4.5. teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones;

4.4.6. sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 10–15 minučių plauti akis, burną, nosį;

4.4.7. kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS RADIACINIAM PAVOJUI

1. Kilus radiaciniam pavojui dėl branduolinės avarijos ar panaudoto branduolinio ar radiologinio sprogstamojo įtaiso ar bombos, dėl kurio susidarė radioaktyviųjų medžiagų dalelių debesis:

1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;

1.2. nepasiduokite panikai, perspėkite artimuosius, kaimynus;

1.3. jei važiuojate automobiliu – sandariai uždarykite langus, išjunkite vėdinimo ir šildymo sistemas, ventiliatorius, užsidenkite kvėpavimo takus. Skubėkite namo ar į darbą, ar į kitą visuomeninį pastatą, jei esate netoli. Jei visuomeninių pastatų pasiekti neįmanoma, sustokite saugioje vietoje, jei karšta – pavėsyje ir, išjungę automobilio variklį, klausykite radijo pranešimų. Toliau važiuoti ar išlipti galite, tik kai bus paskelbtas atitinkamas pranešimas;

1.4. jei esate netoli nelaimės, sprogimo vietos – nelieskite jokių daiktų, jie gali būti radioaktyvūs;

1.5. negerkite, nevalgykite, nerūkykite užterštoje vietoje ar šalia jos;

1.6. jei esate lauke, eikite į vidų;

1.7. jei esate uždaroje patalpose, kurių sienos ir langai nepažeisti, pasirinkite slėptuve vidinėje pastato dalyje esančią patalpą su kuo mažiau langų arba eikite į rūšį. Jei langai išdužę – pagal galimybę pasirinkite kitą saugų kambarį, esantį pastato gilumoje;

1.8. išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, užsandarinkite lipnia juosta būsto langus ir duris;

1.9. pasirūpinkite vaikais ir kitais artimaisiais, kuriems reikia pagalbos;

1.10. jei būtina išeiti į lauką, saugokite kvėpavimo takus nuo dulkių ir dūmų: užsidenkite vienkartinę kaukę, nosinę ar rankšluosčiu. Jei turite, dėvėkite dujokaukę ar respiratorių;

1.11. suvarykite netoli esančius gyvulius, naminius gyvūnus į tvartus, pastatus, uždarykite šiltnamius, uždenkite šulinius;

1.12. grįžę iš lauko, būtinai nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir, sudėję juos į polietileninį maišą, išneškite iš gyvenamųjų patalpų. Tada kruopščiai su muilu nusiprauskite duše, ypač atidžiai būtina išsitrinkti galvą;

1.13. kruopščiai nuprauskite lauke buvusius naminius gyvūnus (kates, šunis ir kt.);

1.14. valgyti ir gerti galima tik maistą ir gėrimus, kurie buvo sandariai uždaryti – konservus, gėrimus buteliuose, sandariose pakuotėse. Kitą maistą ir vandenį bus galima vartoti leidus visuomenės sveikatos specialistams;

1.15. jei nurodyta evakuotis, pasiimkite būtiniausias daiktus:

1.15.1. pirmosios medicinos pagalbos vaistinėle. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų;

1.15.2. dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai);

1.15.3. pinigus (gryniesi pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės);

1.15.4. šeimos relikvijas, kelias nuotraukas;

- 1.15.5. ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms);
  - 1.15.6. geriamojo vandens;
  - 1.15.7. reikalingų drabužių (pagal sezoną);
  - 1.15.8. tualetinius reikmenis;
  - 1.15.9. asmeninės apsaugos priemonės (jei turite);
  - 1.15.10. nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus, konservų atidarytuvą;
  - 1.15.11. mobilųjį telefoną ir jo įkroviklį;
  - 1.16. jei radioaktyviajame debesyje ar jo iškritose yra radioaktyviojo jodo, civilinės saugos specialistai, siekdami apsaugoti skyd liaukę, rekomenduoja atlikti jodo profilaktiką. Jodo tabletes pradėkite vartoti tik tuomet, kai apie tai bus paskelbta per visuomenės informavimo priemones. Jodo profilaktika – tai kalio jodido (KI) arba kalio jodato (KIO₃) tablečių (kai jų nėra, tinka 5 % jodo tinktura) vartojimas. Stabiliojo jodo preparatų vienkartinė paros dozė žmonių grupėms:
    - 1.16.1. suaugusieji iki 40 metų (tarp jų nėščios ir maitinančios moterys) ir 13–16 metų paaugliai išgeria 130 mg kalio jodido arba 170 mg kalio jodato;
    - 1.16.2. vaikams nuo 3 iki 12 metų skiriama 65 mg kalio jodido arba 85 mg kalio jodato, tai sudaro pusė suaugusiųjų dozės;
    - 1.16.3. kūdikiams nuo 1 mėnesio iki 3 metų duodama 30–35 mg kalio jodido arba 40–45 mg kalio jodato. Tai ketvirtis suaugusiųjų dozės;
    - 1.16.4. naujagimiams iki 1 mėnesio skiriama 15 mg kalio jodido arba 20 mg kalio jodato. Tai aštuntadalio suaugusiųjų dozės;
  - 1.17. vienkartinė stabiliojo jodo dozė apsaugo skyd liaukę 24 valandas. Naujagimiams iki 1 mėnesio amžiaus skiriama vienkartinė stabiliojo jodo dozė. Nėščioms ir maitinančioms moterims – ne daugiau kaip dvi vienkartinės dozės. Kitoms gyventojų grupėms gali būti skiriamos kelios vienkartinės dozės, bet ne daugiau kaip 10. Geriausia jodo tabletes gerti po valgio. Vaikams patogiau jas duoti ištirpintas bet kokiam gerime ar skystuose vaikų maisto produktuose. Ištirpintos tabletės išgeriamos nedelsiant, nes greitai tampa neaktyvios.
  - 1.18. neturint tablečių, galima vartoti 5 % jodo tinkturą: vaikams iki 2 metų 1–2 lašai 5 % jodo tinktūros skiriami 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras. Vaikams nuo 2 metų ir suaugusiesiems skiriami 3–5 lašai 5 % jodo tinktūros 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras;
  - 1.19. stabiliojo jodo preparatai veikia tik skyd liaukę, bet neapsaugo nuo kitų jonizuojančiosios spinduliuotės rūšių poveikio. Be to, dalis žmonių yra alergiški jodui ar turi skyd liaukės susirgimų. Tokiu atveju siūlome iš anksto pasikonsultuoti su gydytoju;
  - 1.20. būkite įsijungę Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą, klausykite skelbiamų pranešimų bei vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.
2. Jei radote neįprastomis aplinkybėmis (tranBalsių avarijos metu, viešoje vietoje ir t.t.) ar pamatėte daiktą, pažymėtą radioaktyviuoju ženklu:
    - 2.1. nedelsdami skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 ir informuokite apie radinį;
    - 2.2. laikykitės kuo toliau nuo daiktų, pažymėtų radioaktyvumo ženklu, bet kokio regimo dūmų ar garų šaltinio;
    - 2.3. nelieskite jokių daiktų, esančių aplinkui, nes jie gali būti radioaktyvūs;
    - 2.4. kuo skubiau išėikite iš pavojingos zonos. Eikite prieš vėją nuo įvykio vietos. Saugus nuotolis nuo galimai užterštos zonos ribos – mažiausiai 30–50 metrų;

- 2.5. patarkite žmonėms kuo toliau pasitraukti nuo įvykio vietos, kol atvyks specialiosios tarnybos;
- 2.6. sužeistieji įvykio vietoje taip pat gali būti užteršti radioaktyviosiomis medžiagomis;
- 2.7. negerkite, nevalgykite, nerūkykite zonoje, kurioje esate, nes ji gali būti užteršta;
- 2.8. laukite, jei įmanoma, saugioje vietoje atvykstančių tarnybų ir informuokite jas apie įvykio aplinkybes;
- 2.9. jei išėjote anksčiau nei atvyko specialistai, grįžę namo, pasikeiskite viršutinius drabužius ir sudėkite juos į polietileninį maišą, nusiplaukite rankas, nusiprauskite veidą, jei turite galimybę – nusiprauskite dušę ir klausykite skelbiamų per Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją pranešimų ir vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS ORO PAVOJUI, KITOMS KARINĖMS GRĖSMĖMS

1. Kilus prieš užpuolimo iš oro pavojui ar kitoms karinėms grėsmėms:
  - 1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;
  - 1.2. tikrinkite pranešimus mobiliajame telefone;
  - 1.3. jei civilinės saugos signalas „Oro pavojus“ užklumpa gatvėje ar kitoje vietoje, kuo skubiau susiraskite priedangą (daubą, griovį ir pan.), požeminę pėsčiųjų perėją, tunelį, rūšį ir ten pasislėpkite;
  - 1.4. nepasiduokite panikai, elkitės ramiai, nesinervinkite, susikaupkite ir nurimkite, perspėkite artimuosius, kaimynus;
  - 1.5. be ypatingos priežasties nepalikite gyvenamosios vietos, nevaikščiokite gatvėmis ir atviromis teritorijomis;
  - 1.6. gavę nurodymą slėptis, apsirenkite ir skubėkite į nurodytą, apsaugai nuo karo grėsmių pritaikytą, kolektyvinę apsaugos statinį ar kitą priedangą. Su savimi pasiimkite dokumentus, pinigus, negendančių maisto produktų, vandens, turimas asmeninės apsaugos priemones, būtiniausių medikamentų, tualetinius reikmenis, nešiojamąjį radijo imtuvą, mobilųjį telefoną, kuriuo galėsite siųsti ir gauti pranešimus;
  - 1.7. jei liekate namuose, imkitės apsaugos priemonių: užgesinkite šviesą, užtraukite užuolaidas, lipnia juosta ar kt. apklijuokite langų stiklus, įleiskite į vidų savo augintinius, būkite kambaryje be langų (jei toks yra) arba slėpkitės rūsyje ar kitoje priedangoje;
  - 1.8. automobilyje įsijunkite radiją, klausykite informacinių pranešimų ir rekomendacijų;
  - 1.9. gavę nurodymą evakuotis ar išvykti, išjunkite elektrą, užsukite dujų, vandens sklendes, uždarykite langus, langines, užrakinkite duris ir atlikite visus įprastus veiksmus, kuriuos darote išvykdami bent kelioms dienoms;
  - 1.10. stenkitės be būtino reikalo neskambinti savo artimiesiems, draugams ir pažįstamiems mobiliojo ar fiksuoto ryšio telefonais, kad ryšio linijos nebūtų perkrautos ar užblokuotos. Skambinkite tik norėdami pranešti apie būtiną pagalbą, sužeistuosius ar netikėtą pavojų.
2. Sprogimo vietoje (arba po sprogimo):
  - 2.1. kriskite ant žemės ir rankomis prisidengkite galvą, jei yra galimybė, pasinaudokite priedanga. Priedangą šiuo atveju reikėtų rinktis iš arčiausiai esančių daiktų, tai gali būti pastatas, griovys, dauba, medis ar net šaligatvio bortelis;

2.2. nugriaudėjus sprogimui neskubėkite palikti priedangos, kai kurios skeveldros nukrinta netoli sprogimo vietos po keliolikos sekundžių, taip pat gali sprogti kiti (antriniai) sprogstamieji užtaisai;

2.3. įsitikinę, kad skeveldros daugiau nekrinta, nedelsdami pasišalinkite saugiu atstumu. Jei sprogimas įvyko pastate, naudokitės avariniais išėjimais. Naudotis liftais griežtai draudžiama;

2.4. jei yra sužeistų asmenų, padėkite jiems evakuotis į saugią vietą ir suteikite pirmąją medicinos pagalbą. Pasirinkdami saugią vietą, atkreipkite dėmesį į pažeistas pastatų konstrukcijas, nes pastatas ar jo dalis gali sugriūti;

2.5. nelieskite įtartino daikto ar sprogmens;

2.6. padėkite valyti griuvėsius, kelius, šalinti oro antpuolio padarinius.

3. Jeigu jūs mieste ar gyvenvietėje pasirodė priešiški kariai:

3.1. stenkitės išlikti ramūs. Bandykite išsiaiškinti, kas vyksta ir tik tuomet spręskite, ką daryti;

3.2. jeigu matote kieme kareivius, nesiartinkite prie jų, būdami šalia galite tapti taikiniu ar atsitiktinės kulkos auka;

3.3. nebūkite smalsūs, nepasiduokite pagundai pasižiūrėti į karinę techniką, ginklus ar ginkluotus žmones iš arčiau – smalsuoliai gali būti palaikyti šnipais;

3.4. neleiskite vaikų į gatves, jie smalsūs ir gali patekti po tanko vikšrais, rasti sprogmens ar neiššovusių sprogmenų;

3.5. nefilmuokite ir nefotografuokite prieš kareivių arba darykite tai nepastebimai;

3.6. kalbėdami su ginkluotu žmogumi, nelaikykite rankų kišenėse, nedarykite staigių judesių.

Nesiginčykite su žmogumi, kurio rankose ginklas;

3.7. jeigu į jūsų namus įeina ginkluoti žmonės ir ketina juose įsikurti, išeikite iš namų;

3.8. jeigu jums reikia į miestą, verčiau eikite pėsčiomis, o ne važiuokite automobiliu.

4. Kai šalia aidi šūviai ar vyksta susišaudymas:

4.1. jeigu esate lauke, nebėkite, o nedelsdami griūkite ant žemės ir rankomis prisidengkite galvą. Griūkite ten, kur stovite, neieškokite švaresnės vietos;

4.2. kol aidai šūviai, stenkitės kuo labiau prisispauti prie žemės, o jiems nutilus šliaužkite į patikimesnę vietą (požeminę perėją, rūšį, pastato pirmą aukštą, griovį, už šiukšlių konteinerio ir pan.);

4.3. pasigirdus šūviams jūsų name, nesiartinkite prie langų;

4.4. jeigu pasigirsta susišaudymas, o jūs esate namuose, nedelsdami griūkite ant grindų, nušliaužkite iki jungiklio ir išjunkite šviesą, kad nebūtumėte matomi, šluotos kotu (ar kuo nors panašiu) užtraukite užuolaidas, šliaužkite į patalpą be langų (pvz., vonios kambari);

4.5. jeigu namuose nesaugu, eikite į artimiausią, apsaugai nuo karo grėsmių pritaikytą, kolektyvinės apsaugos statinį, kur jums bus suteiktas prieglobstis ir pagalba.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS GAVUS ĮTARTINĄ LAIŠKĄ AR PAKETĄ SU MILTELIAIS IR JIEMS IŠSIBARSČIUS

1. Gavus įtartiną laišką ar paketą su milteliais ir jiems išsibarsčius:

1.1. nekratykite, nepurtykite, neprakirpkite ir neišimkite laiško ar paketo turinio;

1.2. nebandykite valyti miltelių, jų uostyti, liesti;

1.3. išjunkite ventiliatorius ir pastato oro kondicionavimo sistemą;

1.4. užsimaukite apsaugines pirštines;

1.5. nedelsdami uždenkite išsibarsčiusius miltelius drabužiais, popieriumi, šiukšlių dėže ar kt.;

1.6. išeikite iš patalpos ir sandariai uždarykite duris ir langus arba aptverkite vietovę, kurioje rastas įtartinas laiškas ar paketas, neleiskite įeiti kitiems asmenims;

1.7. nusiplaukite rankas su muilu;

1.8. kuo greičiau nusivilkite užterštus drabužius ir sudėkite juos į plastikinį maišą;

1.9. kuo greičiau nusiprauskite duše su muilu. Nenaudokite chlorkalkių ar kitų dezinfekavimo medžiagų;

1.10. surašykite visus žmones, buvusius tame kambaryje ar teritorijoje, ypač tuos, kurie turėjo tiesioginį kontaktą su milteliais;

1.11. jei esate namie, skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu;

1.12. jei esate darbovietėje, praneškite apie įvykį savo institucijos vadovui ir skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu.

2. Įtartinio paketo ar laiško požymiai:

2.1. pernelyg didelės pašto išlaidos;

2.2. ranka rašytas ar prastai išspausdintas adresas;

2.3. iškirptos ir priklijuotos spausdintos raidės;

2.4. rašybos klaidos;

2.5. nėra atgalinio adreso;

2.6. riebalinės dėmės, išblukusios spalvos;

2.7. didelis svoris;

2.8. kreivas ar grublėtas vokas;

2.9. išsikišę laidai ar aliuminio folija;

2.10. pernelyg didelės saugos medžiagos (maskuojamosios juostos, virvės ir pan.);

2.11. tikėjimo garsas;

2.12. pažymėtas užrašu „personalinis“ arba „konfidencialus“.

REKOMENDACIJOS KAIP PASIGAMINTI IR NAUDOTI MARLĖS-VATOS AR VIEN MARLĖS KAUKĘ (RAIŠTĮ).

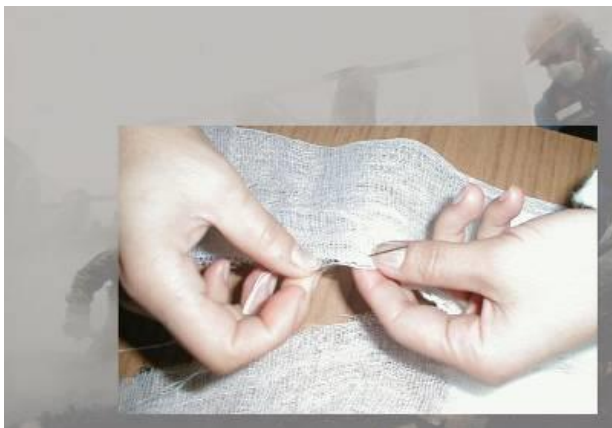
Marlės-vatos kaukė (raištis) gaminama iš 50x100 cm dydžio marlės gabalo.

Jo viduryje, 20x30 cm plote, paklojamas 2 cm storio vatos sluoksnis. Neapdėti vata marlės kraštai per visą ilgį iš abiejų pusių užlenkiami ant vatos, o marlės galai (apie 30-35 cm) perkerpami per vidurį, kad iš kiekvieno galo pasidarytų po du raištelius. Jie apsiuvami.

Jei nėra vatos, tokią kaukę galima pasidaryti vietoj vatos įklojant 4-6 sluoksnių marlės gabalą (20-30 cm).

Marlės-vatos ar vien marlės kaukė pridedama prie veido taip, kad apatinis kraštas uždengtų smakro apačią, viršutinis siektų akių įdubas, o burna ir nosis būtų gerai uždengti.

Apatiniai kaukės raišteliai surišami ant viršugalvio, viršutiniai – ant pakaušio. Tarp veido ir kaukės susidarę laisvesni tarpai užkamšomi vatos gniužulėliais.

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus 2015 m.
gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1-406

KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIO PARUOŠIMO EVAKUOTIEMS GYVENTOJAMS APSAUGOTI REKOMENDACIJOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kolektyvinės apsaugos statinio paruošimo evakuotiems gyventojams apsaugoti rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) skirtos valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų, taip pat nevyriausybinių organizacijų vadovams, civilinės saugos specialistams ir kolektyvinės apsaugos statinių savininkams, kurie, gresiant ekstremaliajai situacijai ar jai susidarius, taip pat karo metu turi būti paruošę kolektyvinės apsaugos statinius priimti evakuotus gyventojus (toliau – gyventojai) ir kartu su savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centru pasirengę organizuoti gyventojų aprūpinimą civilinės saugos ir kitomis reikiamomis materialinėmis priemonėmis (toliau – materialinės priemonės), siekdami užtikrinti jų laikiną gyvenimą kolektyvinės apsaugos statinyje.

2. Rekomendacijos parengtos įvertinus SFERA projekto „Humanitarinė Chartija ir minimalūs standartai nelaimių metu“ (*angl. The SPHERE Project – Humanitarian Charter and Minimum Standards in Disaster Response*), sudaryto Tarptautinės Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pasmėnulio draugijų federacijos, Kolektyvinių centrų įrengimo rekomendacijų (*angl. Collective centre guidelines*), sudarytų Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro ir Tarptautinės migracijos organizacijos bei Kolektyvinės apsaugos statinių poreikio nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 529, nuostatas.

3. Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, taip pat kituose civilinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

4. Rekomendacijomis pagal poreikį vadovaujasi valstybės ir savivaldybių institucijų, ūkio subjektų ir įstaigų vadovai, kurie, gavę savivaldybės administracijos direktoriaus užduotį ir (ar), jei ūkio subjektas atitinka kolektyvinės apsaugos statiniams įrengti nustatytus kriterijus, įvertinę savo veiklos specifiką ir atsakomybės srityje galimus pavojingus veiksnius, privalo numatyti ir užtikrinti darbuotojų (personalo, būdinčios pamainos, avarinių tarnybų brigadų, greitosios medicinos pagalbos darbuotojų ir t. t.) kolektyvinę apsaugą kolektyvinės apsaugos statiniuose.

5. Kolektyvinės apsaugos statiniui, numatytam gyventojams apsaugoti karo metu, Rekomendacijos taikytinos tiek, kiek jos yra aktualios trumpalaikio (kelių valandų) gyventojų slėpimosi jame metu.

6. Planuojant gyventojų apgyvendinimą kolektyvinės apsaugos statiniuose ilgiau kaip 1 mėnesį, pirmenybė teikiama ilgalaikėms gyventojų aprūpinimo ir paslaugų teikimo priemonėms.

7. Rekomendacijose nustatytos būtiniausios gyvenimo kolektyvinės apsaugos statinyje sąlygos turi užtikrinti kolektyvinės apsaugos statinyje apgyvendintų gyventojų žmogiškojo orumo išsaugojimą: maitinimą, higienos ir fiziologinių poreikių tenkinimą, asmens sveikatos priežiūrą ir psichologinę pagalbą, apsaugą ir kitų būtinų poreikių tenkinimą.

8. Savivaldybės administracijos direktoriui rekomenduojama iš suinteresuotųjų institucijų ir nevyriausybinių organizacijų atstovų ir specialistų sudaryti ir įsakymu patvirtinti gyventojų kolektyvinės apsaugos organizavimo grupę, kuri numatytą reikiamą personalą, atsakingą už savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytą kolektyvinės apsaugos statinių paruošimą ir aprūpinimą materialinėmis priemonėmis, teiktų sveikatos priežiūros ir psichologinės

pagalbos, apsaugos ir kitas būtiniausias paslaugas, užtikrintų kolektyvinės apsaugos statinių inžinerinių sistemų tinkamą ir pakankamą funkcionavimą, spręstų kitus klausimus, susijusius su būtiniausių gyvenimo kolektyvinės apsaugos statiniuose sąlygų užtikrinimu, o prireikus organizuotų gyventojų priėmimą į kolektyvinės apsaugos statinius.

9. Būtiniausias gyvenimo kolektyvinės apsaugos statinyje sąlygas užtikrinančios materialinės priemonės yra iš anksto numatomos ir planuojamos kolektyvinės apsaugos statiniui, kuriame numatytas apgyvendinti atitinkamas gyventojų skaičius (pagal lentelėje nustatytas gyventojų kategorijas). Šios priemonės įgyvendinamos atsižvelgiant į evakuotų ir kolektyvinės apsaugos statinyje apgyvendintų gyventojų skaičių ir kategorijas.

Krūtimi maitinančios moters	2,60
Nėščios moters	2,40
Vyrai nuo 65 metų	2,18
Moterys nuo 65 metų	2,62
Vyrai nuo 19 iki 65 metų	27,90
Moterys nuo 51 iki 65 metų	4,72
Moterys nuo 19 iki 50 metų	17,42
Bemirkai nuo 10 iki 18 metų	9,52
Mergaitės nuo 10 iki 18 metų	9,01
Vaikai nuo 7 iki 9 metų	6,37
Vaikai nuo 4 iki 6 metų	6,41
Vaikai nuo 1 iki 3 metų	6,58
Vaikai nuo 7 iki 11 mėn.	0,95
Vaikai nuo 0 iki 6 mėn.	1,32
Apygyvendintų gyventojų kategorijos	%

II SKYRIUS PATALPŲ PARINKIMAS IR ĮRENGIMAS

10. Planuojant, kiek evakuotų gyventojų būtų galima apgyvendinti kolektyvinės apsaugos statinyje, į apgyvendinamą plotą neįskaičiuojamas kolektyvinės apsaugos statinio bendrojo naudojimo, sandėlių, techninių patalpų ir kitų patalpų plotas.

11. Kolektyvinės apsaugos statinyje vienam gyventojui skiriama apie 3,5 kv. m gyvenamosios patalpos grindų ploto, kurį sudaro gulimos vietos plotas, tarpas tarp dviejų gulimų vietų, taip pat prieigoms ir praeigoms numatytas plotas.

12. Parenkant ir įrengiant patalpas kolektyvinės apsaugos statinyje, rekomenduojama:

12.1. gyvenamoji patalpa:

12.1.1. kolektyvinės apsaugos statinyje gali būti parenkama viena arba kelios gyvenamosios patalpos, kurios tinkamos gyventi. Jei parenkamos kelios gyvenamosios patalpos, jos įrengiamos proporcingai patalpoje apgyvendinamų gyventojų skaičiui;

12.1.2. rekomenduojama gulimas vietas išdėstyti eilėmis arba grupėmis (priedas), siekiant kuo optimaliau išnaudoti patalpos plotą ir sudaryti sąlygas, kad šeimos nariai ir artimieji būtų kartu;

12.1.3. tarp gulimų vietų eilių (grupių) numatomos ne siauresnės kaip 0,75 m pločio išilginės ir skersinės praeigos, o centrinės praeigos ir praeigos kraštuose turi būti ne siauresnės kaip 1,2 m;

12.1.4. pagal sienas numatomas ne siauresnis kaip 0,75 m pločio plotas sėdimoms vietoms, drabužių kabykloms, drabužių ir avalynės spintelėms, stelažams, neįgalųjų vežimėliams, kitiems asmeniniams daiktams ir inventoriui laikyti, taip pat geriamojo vandens, arbatos ir kavos aparatams, patalpos šildymo prietaisams pastatyti. Esant galimybei sėdimos vietos ir vietos inventoriui laikyti numatomos šalia gulimų vietų, tačiau praeigos tarp gulimų vietų ir prieigos prie jų, taip pat išėjimai iš patalpos neturi būti užstatyti;

12.1.5. gulimai vietai numatoma ne mažiau kaip 1,8 kv. m grindų ploto. Šioje vietoje gali būti paklojamas čiužinys, pastatoma sulankstomoji lova ar patiesiamas kilimėlis su miegmaišiu;

12.1.6. sėdimos vietos įrengiamos ne mažiau kaip 30 proc. apgyvendintų gyventojų;

12.1.7. esant galimybei patalpa aprūpinama geriamojo vandens, arbatos ir kavos aparatais, prireikus apšvietimo priemonėmis ir šildytuvais patalpos tinkamai temperatūrai ir vėdinimui užtikrinti bei mikroklimatui palaikyti, taip pat informacinėmis lentomis, ryšio priemonėmis;

12.2. sanitarinės patalpos (tualetas, prausykla, dušas, skalbykla ir džiovykla):

12.2.1. tualetai, prausyklos ir dušai turi būti kuo arčiau gyventojų gyvenamosios patalpos;

12.2.2. viena tualetų kabina numatoma ne daugiau kaip 20 žmonių, tačiau ypatingais atvejais, ne ilgiau kaip 24 valandoms, vieną tualetų kabiną galima numatyti iki 50 žmonių. Jei trūksta tualetų kabinų arba tualetų patalpų nėra, tinkamoje kolektyvinės apsaugos statinio vietoje pastatomi kilnojami biotualetai;

12.2.3. tualetų kabinos paskirstomos atskirai vyrams ir moterims (rekomenduojama santykiu 1:3), o jei yra galimybė – tualetų kabinas tikslinga paskirstyti vyrams, moterims, vaikams iki 9 metų, neįgaliesiems;

12.2.4. prausyklos ir dušo patalpos įrengiamos atskirai vyrams ir moterims, esant galimybei, ir neįgaliesiems. Šios patalpos aprūpinamos prausimuisi reikalingomis priemonėmis, o slaugomiems ir neįgaliems asmenims skirtos prausyklos aprūpinamos plastikinėmis ar skardinėmis voniomis arba kitomis tinkamomis priemonėmis. Jei kolektyvinės apsaugos statinyje trūksta patalpų, vyrams ir moterims nustatomas skirtingas laikas naudotis prausykla ir dušu;

12.2.5. skalbyklos patalpoje esant galimybei turi būti skalbyklės, skalbimo priemonių, polietileninių maišų drabužiams sudėti. Jei kolektyvinės apsaugos statinyje nėra galimybės organizuoti drabužių skalbimą, jis organizuojamas skalbimo paslaugas teikiančio ūkio subjekto ar įstaigos skalbykloje arba numatoma vieta, kur nešvarius drabužius gyventojai galėtų išsiskalbtį patys;

12.2.6. skalbiniams džiovinti numatoma džiovyklos patalpa;

12.3. maitinimo(si), maisto ruošimo, maisto produktų ir geriamojo vandens saugojimo patalpos:

12.3.1. maistas gyventojams ruošiamas ir gyventojai maitinami(si) valgykloje, o jeigu valgyklos nėra – maitinimas(sis) organizuojamas atitinkamai įrengtoje kolektyvinės apsaugos statinio patalpoje, kurioje vienu metu galėtų maitintis ne mažiau kaip 30 proc. gyventojų;

12.3.2. esant galimybei maisto paruošimą ir gyventojų maitinimą(sį) galima organizuoti šalia kolektyvinės apsaugos statinio esančioje kito ūkio subjekto ar įstaigos valgykloje;

12.3.3. jei 25 proc. ir daugiau apgyvendintų gyventojų sudaro vaikai iki 9 metų, nėščios ir krūtimi maitinančios moterys, slaugomi ar neįgalūs asmenys, prireikus jiems įrengiama atskira maitinimo(si) patalpa;

12.3.4. parenkama ir įrengiama maisto produktų saugojimo patalpa (-os), kuri (-ios) esant galimybei aprūpinama (-os) šaldytuvu (-ais), lentynomis, stelažais;

12.3.5. geriamasis vanduo tiekiamas iš kolektyvinės apsaugos statinyje esančio vandentiekio tinklo, jeigu vandens debitas užtikrina ne mažesnę kaip 15 litrų per parą vandens poreikį vienam gyventojui. Jei kolektyvinės apsaugos statinyje nėra vandentiekio tinklo, geriamasis vanduo atvežamas automobilinėmis cisternomis arba plastikiniuose buteliuose. Gyventojams turi būti sudaryta galimybė į turimas asmenines talpyklas prisipilti geriamojo vandens bet kuriuo paros metu;

12.3.6. jei geriamasis vanduo yra atvežamas, geriamojo vandens atsargos (sudaromos 3 dienoms 10 proc. visų kolektyvinės apsaugos statinyje apgyvendintų gyventojų, vienam gyventojui numatant 6 litrus geriamojo vandens per parą) laikomos geriamojo vandens atsargų laikymo patalpoje arba maitinimo(si), maisto ruošimo ar maisto produktų saugojimo patalpose;

12.4. medicinos patalpa parenkama kuo arčiau gyvenamosios patalpos ir aprūpinama priemonėmis medicinos ir psichologinei pagalbai (jei šiai pagalbai atskira patalpa nenumatyta) suteikti;

12.5. esant būtinumui, parenkama naminių gyvūnų laikymo patalpa (-os), tačiau gyvūnai neturi trukdyti kolektyvinės apsaugos statinyje apgyvendintiems gyventojams ir trikdyti jų ramybę. Gyvūnų laikymą galima organizuoti šalia kolektyvinės apsaugos statinio įrengtoje patalpoje (-ose), taip pat voljere (-uose). Parenkama vieta ar aikštelė gyvūnams vedžioti;

12.6. esant galimybei ir poreikiui kolektyvinės apsaugos statinyje gali būti numatytos ir įrengiamos kitos patalpos: bendrojo naudojimo, motinų su kūdikiais, psichologinės pagalbos, taip pat žaidimų patalpos vaikams iki 3 metų ir vyresniems, slaugomų ar neįgalių asmenų, taip pat senyvo amžiaus gyventojų ar kitų gyventojų, turinčių specialiųjų poreikių, patalpos.

III SKYRIUS

APRŪPINIMAS MAISTU IR BŪTINIAUSIOMIS MATERIALINĖMIS PRIEMONĖMIS

13. Gyventojų aprūpinimas maistu ir maitinimo(si) organizavimas :

13.1. gyventojams, išskyrus kūdikius, išduodami vienkartiniai indai (gili lėkštė, šaukštas, šakutė, peilis ir puodelis). Vienkartiniai indai išduodami kiekvieno maitinimo(si) metu;

13.2. maisto produktų kokybė ir gyventojų paros maisto davinytis turi užtikrinti ne mažesnę kaip 2 100 kcal minimalią paros energinę vertę ir reikalingų baltymų, riebalų, angliavandenių ir mikroelementų poreikį, kurie gali būti didesni, jei vidutinė paros oro temperatūra mažesnė kaip 20 °C, arba pagal specialiuosius gyventojų poreikius;

13.3. gyventojų maitinimo racionas keičiamas kartą per savaitę, bet ne rečiau kaip kartą per 2 savaites;

13.4. kūdikiams ir vaikams, nėščioms moterims, taip pat slaugomiems, neįgaliems asmenims ir kitiems specialiuosius poreikius turintiems gyventojams sudaromos sąlygos maitintis jų poreikius atitinkančiu maistu (maistas kūdikiams, dietinis, vegetarinis);

13.5. jei organizuojamas maitinimas(is) maisto daaviniais, kiekvienam gyventojui paruošiamas gyventojų poreikį atitinkantis maisto daavinys. Jei maitinimas(is) organizuojamas maisto kortelėmis, – kiekvienam gyventojui išduodamos terminuotos (savaitės, mėnesio ar kitos trukmės) maisto kortelės maisto daaviniai gauti;

13.6. maistui ruošti taip pat gali būti naudojamos ūkio subjektų ir įstaigų valgyklos, ūkio subjektų, įstaigų ar karinių vienetų turimos mobiliosios virtuvės.

14. Asmens higienos priemonės:

14.1. asmens higienos priemonėmis gyventojai aprūpinami pagal individualų poreikį (įskaitant vystyklus, sauskelnes, paklotus ir kita);

14.2. senyvo amžiaus žmonės, slaugomi ir neįgalūs asmenys prirėkūs aprūpinami sauskelnėmis, paklotais, šlapimo surinktuvais-antelėmis, basonais ar kitomis reikiomomis priemonėmis.

15. Gyventojų aprūpinimas apranga, taip pat poilsiui, laisvalaikiui ir užimtumui skirtomis priemonėmis:

15.1. jei reikia arba jei kolektyvinės apsaugos statinyje apgyvendintas gyventojas savo viršutinių drabužių, avalynės neturi, taip pat jei prieš apgyvendinant buvo atliktas sanitarinis švarinimas, atsižvelgus į apgyvendintų gyventojų kategorijas, metų laiką ir lauko oro temperatūrą, reikiamo dydžio drabužiai ir avalynė išduodami sanitarinio švarinimo punktuose arba kolektyvinės apsaugos statinyje;

15.2. jei prieš apgyvendinat kolektyvinės apsaugos statinyje sanitarinis švarinimas nebuvo atliktas, gyventojai gali vilkėti savo drabužiais, kurie turi būti keičiami;

15.3. gyventojų poilsiui išduodami čiužiniai, miegmaišiai, sulankstomosios lovos, antklodės ir kitos priemonės;

15.4. jei nėra galimybių visus gyventojus aprūpinti sulankstomosiomis lovomis, jomis aprūpinamos nėščios, kūdikius ir vaikus iki 2 metų turinčios moterys, taip pat senyvo amžiaus, slaugomi ir neįgalūs asmenys.

16. Sanitarinės priemonės:

16.1. tualetų kabina aprūpinama reikiomomis priemonėmis (tualetinis popierius, šiukšlių dėžė arba polietileninis maišas higienos priemonėms, pakaba);

16.2. vaikams skirtoje tualetų patalpoje turi būti naktipuodžių;

16.3. tualetų patalpoje turi būti bent viena kriauklė su karšto ir šalto vandens čiaupu ir rankų plovimo priemonėmis, rankų džiovintuvais arba popierinis rankšluostis, veidrodys, šiukšliadėžė.

17. Atliekoms tvarkyti ir dezinfekcijai skirtos priemonės:

17.1. esant galimybei maisto produktai ir materialinės priemonės (higienos, civilinės saugos ir kitos), turi būti patiekiami popierinėse ar kitokiose pakuotėse, kurios būtų lengvai utilizuojamos užkasant ar deginant;

17.2. kolektyvinės apsaugos statinys aprūpinamas 0,05 proc., 0,2 proc. ir 2 proc. koncentracijos chloro tirpalu rankoms, odai, aprangai, lovoms, tualetams, prausykloms ir dušo patalpoms, grindims, taip pat atliekų konteineriams dezinfekuoti. Kolektyvinės apsaugos statinio patalpos turi būti nuolat valomos, prižiūrimos ir tvarkomos, užtikrinamas reguliarus šiukšlių surinkimas ir išvežimas.

18. Kolektyvinės apsaugos statinio bendrojo naudojimo, Balsių, vaikų žaidimų, specialiesiems poreikiams (rūkyti ir kt.) skirtos patalpos, numatytos vietos ir lauko aikštelės aprūpinamos jų paskirčiai reikiomomis priemonėmis.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Kolektyvinės apsaugos statinyje taip pat numatomos patalpos aptarnaujančio personalo poilsiui.

20. Kolektyvinės apsaugos statinyje apgyvendintiems gyventojams organizuojama apsauga ir užtikrinama viešoji tvarka.

21. Dėl ekstremaliosios situacijos ar karo veiksmų apgyvendinti gyventojai kolektyvinės apsaugos statinyje gyvena tol, kol bus priimtas sprendimas gyventojams grįžti į nuolatinę gyvenamąją vietą arba kol naujoje vietoje gyventojai bus laikinai aprūpinti kitu gyvenamuoju būstu.

22. Savivaldybės administracijos direktorius, priėmęs sprendimą arba gavęs atsakingos už ekstremaliosios situacijos valdymą institucijos vadovo nurodymą evakuotus gyventojus apgyvendinti kolektyvinės apsaugos statinyje, organizuoja kolektyvinės apsaugos statinio parengimą priimti ir apgyvendinti gyventojus ne vėliau kaip per sutartyje su kolektyvinės apsaugos statinio savininku nustatytą terminą ir užtikrina būtiniausias gyvenimo kolektyvinės apsaugos statinyje sąlygas.

23. Kolektyvinės apsaugos statinyje materialinių priemonių poreikis, sutartiniais pagrindais materialines priemones tiekiantys ūkio subjektai ir įstaigos, kolektyvinės apsaugos statinį aptarnaujančio personalo skaičius, darbuotojų funkcijos ir kiti poreikiai, kurie užtikrina būtiniausių gyvenimo kolektyvinės apsaugos statinyje sąlygų ir inžinerinių sistemų funkcionavimą, taip pat kolektyvinės apsaugos statinio parengimas gyventojams apgyvendinti sutartyje nustatytais terminais numatomi savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

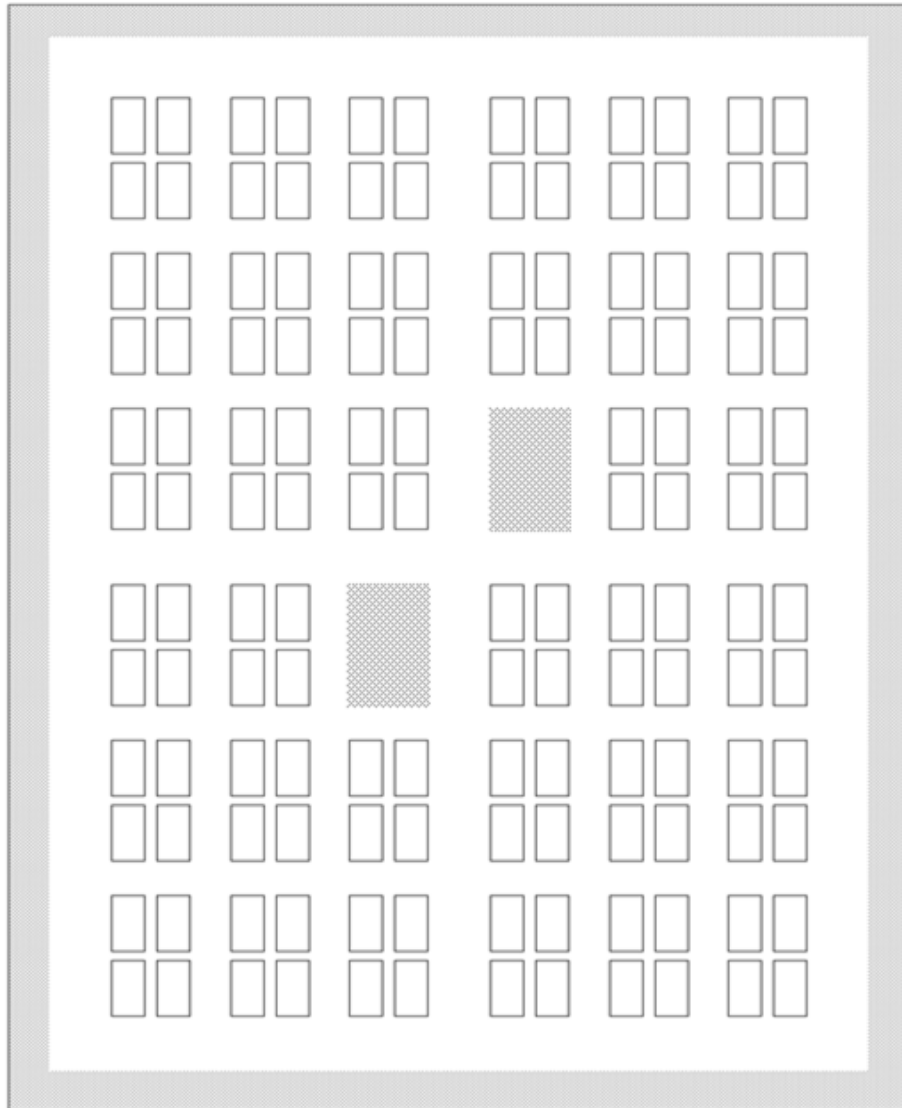
24. Parinkus ir įvertinus kolektyvinės apsaugos statinį, būtiniausias gyvenimo kolektyvinės apsaugos statinyje sąlygas, kurios gali būti įgyvendintos iš anksto, numatomos savivaldybės administracijos direktoriaus ir kolektyvinės apsaugos statinio savininko sudarytoje sutartyje, taip pat savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane ir įgyvendinamos nustatytais terminais.

Kolektyvinės apsaugos statinio
paruošimo evakuotiems gyventojams
apsaugoti rekomendacijų
priedas

**REKOMENDUOJAMAS GULIMŲ VIETŲ IŠDĖSTYMAS
GYVENAMOJOJE PATALPOJE**

gulima vieta

vieta kėdėms ir suolams, drabužių kabykloms, drabužių ir avalynės spintelėms, stelažams, neįgaliųjų vežimėliams, kitiems asmeniniams daiktams ir inventoriui laikyti, taip pat geriamojo vandens, arbatos ir kavos aparatams, patalpos šildymo prietaisams pastatyti.